

Zasavski MEDNIK

Štev. 41

TRBOVLJE, 5. OKTOBRA 1957.

Leto X.

PREDVOLILNI POMENIK

ZAGORSKI RUDAR je skrbno preudaril

Predsednika rudniškega odbora sindikatov tovariša Gustina Zupančiča smo zaprosili naj nam odgovori na nekaj vprašanj v zvezi z bližnjimi volitvami v zbor proizvajalcev zagorske občine.

Ali so rudniški sindikalni pododborji stori vse potrebno za predvolilne sestanke rudarjev, kjer se predlagajo kandidati za zbor proizvajalcev?

Sol! Imeli smo več sestankov s predsedniki pododborov, predsedniki pododborov pa s svojimi odbori. Mi smo se zlasti zavzemali za to, da sindikalni aktivisti na teh zborih podrobno seznanijo rudarje z važno vlogo bodočih zborov proizvajalcev pri naših ljudskih odborih.

In predvolilni sestanki, so uspeli?

Malce prezahtevno vprašanje. Osebnost nismo mogli prisostvovati vsem sestankom, vendar pa vem, da so bili na teh sestankih navzoči malone vsi zagorski rudarji, podoba pa je, da so dali nekaj dobrih rezultatov. Zanimivo je to, da so rudarji predlagali resnično najboljše sotočariše, ker smo jim jasno predložili važno poslanstvo zborov proizvajalcev.

Naše bralce, zlasti Zagorjane, bo zanimalo, kaj vse so rudarji govorili na predvolilnih sestankih?

Razprave so bile živahne, zlasti v kotredešnem obratu, na separaciji, pa tudi drugod. Mnogi rudarji so predlagali, naj končno enkrat se uresničimo načrt, po katerem naj bi začeli graditi zasavsko cesto. Zanimivo, kajne? Mnogi drugi pa so se zavzemali za to, da bi morali nekoliko pohiteti z gradnjo

stanovanj, kajti v Zagorju je nad 650 proslincev, ki imajo vso pravico do lastnega življenjskega prostora. Potem so rudarji predlagali, naj bi prvenstveno zgradili stanovanja za stanovalce lesenih barak v Kisovcu. Tamkaj stanujejo ljudje pod nemogočimi pogoji.

Kaj misliš, tovariš predsednik, ali bo bodoči zbor proizvajalcev lahko že takoj dal rezultate svojega važnega dela.

Na to je težko odgovoriti. Vsekakor menim, da brez začetnih težav ne bo šlo. Vedno imam pred očmi začetek uveljavljanja delavskega sveta na našem rudniku. Skrajša je tu in tam nekoliko zaškripalo, potem pa je le šlo. Nekaj podobnega bo nemara tudi od začetka pri delovanju zbora proizvajalcev. Sodim pa, da se bodo kmalu pokazali sadovi njegovega dela, saj bomo izbrali prekaljene delavce.

(v)

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM OSS V TRBOVLJAH TOV. VILMA SKRINJARJEM

PODJETJE - KOMUNA

V SREDIŠČU RAZPRAV ZASAVSKIH PROIZVAJALCEV

Tovariš predsednik, naše bralce močno zanima ocena predvolilnih sestankov po zasavskih delovnih kolektivih. Kakšne so bile priprave?

Moram reči, da so bile na splošno priprave zelo konstruktivne. Marsikateri sestanki so bili veliko boljše pripravljeni kot zbori volivcev. To pa je rezultat tesnega sodelovanja občinskih sindikalnih svetov z občinskimi odbori SZDL. Posebno naj omenim nekatera mlada industrijska podjetja v Spodnjem Posavju, ki so zelo skrbno in temeljito izvedla predpriprave, zatežajoč se na to, da sestanki nadvse plodni in pomembni za razvoj njihove nadaljnje gospodarske rasti.

V NEDELJO CESTA
BUČKA-IMPOLICA

V nedeljo bodo imeli prebivalci na področju Bučke in Impolice majhno slovesnost. V promet bodo namreč dali težko pričakovano cesto Bučka-Impolice. Ze v časih stare Jugoslavije so vsi želeli rešiti to vprašanje, vendar v svojem prizadevanju niso uspeli. Pred tremi leti pa so le lahko začeli z delom. S pomočjo okrajnega ljudskega odbora, s sredstvi gospodarskega sklada in s prostovoljnimi delom so sedaj skončali to cesto. V nedeljo, 6. oktobra, jo bodo ob 13. uri odprli, nato pa bo ljudska veselica.

Kaj pa vsebina predvolilnih sestankov?

Prednjačica je gospodarska problematika glede na odnose podjetje-komuna in obratno. Proučevali so tudi perspektivni razvoj svojih podjetij. Zelo konstruktivno so se lotili tudi vprašanj vloge tovarne ali podjetja do lokalnega standarda in občine kot prve in najpomembnejše teritorialne enote. Kajpak moram ugotoviti, da so v nekaterih manjših podjetjih nekako lokalistično obravnavali svoje probleme, vendar teh primerov ni bilo mnogo. Najbolj so se proizvajalci zanimali za predlagane kandidate in podoba je, da bomo imeli v zborih proizvajal-

cev v naših občinah boljše predstavnike, oziroma da bodo nekateri zbori proizvajalcev po zasavskih občinah boljše, kotpa je bil dosedanj okrajni zbor proizvajalcev. V mnogih podjetjih so šli tako daleč, da so zahtevali, naj se nekateri politični in vidni gospodarski delavci razrešijo odvečnih funkcij, samo da bodo imeli več časa za delo v zborih proizvajalcev. Vseprisod je čutili, da postaja danes občina dejanski nosilec vsega družbenega življenja in prav zato polagajo na sožitje podjetij z občino veliko in razveseljevo pozornost.

In kaj pripravljajo delovni kolektivi v drugi fazi predvolilne dejavnosti?

Zdaj smo na predvolilnih sestankih zajeli okrog 30% vsega delavstva. V drugem delu predvolilne dejavnosti pa je naše geslo privabiti na razna posvetovanja in konference najmanj 80% vseh proizvajalcev in se z njimi pomeniti še o vseh drugih problemih, ki zadevajo podjetja in občine. Upamo, da bodo tudi

te bližnje razprave pripomogle k večji organski rasti in moči naših podjetij, saj bomo skušali tokar konkretizirati nekatere neodložljive naloge.

Pred samimi volitvami pa pripravljamo še večja delavska zborovanja, ker sodimo, naj gre do naših proizvajalcev na volitve z jasno in neomajno zavestjo, da je moč le v skupnem delu najti izhodišče za izboljšanje jutrišnjega življenja.

(v)

IZ ZDRAVSTVENE PROBLEMATIKE NAŠEGA OKRAJA

Gripa v Zasavju

Strah pred azijsko gripo je opaziti tudi med ljudmi našega okraja. Da bi natančneje zvedeli, če je upravičena bojazen pred to azijsko boleznijo, smo

bolezen tri do štiri dni, in je lažje oblike. Glede starosti je videti, da bolezen ni izbirčna, saj se loti razen otrok in šolske mladine tudi odraslih.

naznanili preko 90 obolenj in tudi v Brestanici je manjše število te bolezni. V Hrastniku je okrog 100 bolnikov. Z ostalih občin še ni poročil, kako je z gripo pri njih. Hujših obolenj do sedaj ni bilo in jih verjetno ne bo. Ljudje iz oddaljenih krajev se zaradi gripe gotovo ne zatekajo v zdravstvene ustanove, zato je resnično število obolenih verjetno precej večje.

Pomirilo bi želeli še naše mamic, ki pomisljajo ali bi dale cepiti svoje malčke proti otroški parali ali ne. Izkušnje od drugod govorijo o velikih uspehih pri zatiranju te bolezni, ki so jih dosegli s cepitvijo. Težave, ki nastanejo zaradi cepilnega, so lažje za obravnavo, kot če jih bi cepili proti kozam in tudi cepivo je že preizkušeno na milijonih otrocih in odraslih po vsem svetu. Če bi bilo cepivo škodljivo, prav gotovo ne bi zanj žrtvovali toliko denarja in toliko truda, da bo sploh možno cepiti. S tem bomo obvarovali naše otroke pred usodnimi posledicami. Invalidnosti zaradi paralize in se zavarovali pred večjim izbruhom te bolezni. V kratkem bodo tudi zdravstvena predavanja o otroški parali.

NAROČNIKOM »ZASAVSKEGA TEDNIKA«

Te dni bodo obiskali pismonoše vse tiste naročnike našega tednika, ki še niso poravnali naročnine za drugo polletje 1957. Prosim, da jim naročniki zapadajo naročnino, tako plačajo in s tem olajšajo naporno in odgovorno delo. — Pripominjamo, da je naročnina plačljiva vnaprej. Brezplačno nezgodno zavarovanje velja le za tiste naše naročnike, ki imajo naročnino v redu poravnano! Zamudnikom, ki še niso v celoti poravnali naročnine za letošnje prve polletje, smo pripisali na položnico tudi te zaostanke. — Naročnikom izven Slovenije smo opomine poslali na njihove naslove in prav tako prosimo, da zapadajo naročnino takoj nakažejo.

UPRAVA »ZASAVSKEGA TEDNIKA«

vprašali zdravnika dr. Vladimira Komorowskega, ki je v ambulanti na Vodah v Trbovljah imel že nekaj primerov te bolezni. Izjavil je, da kajpak ni mogoče z gotovostjo trditi, da so ljudje oboleni za azijsko gripo, dokler pri njih ne najdemo virusa, ki povzroča to bolezen. V naših krajih traja

Na okrajnem higienskem zavodu v Trbovljah, ki zbira podatke o gripi od vseh zdravstvenih ustanov, smo zvedeli, da je v internatu rudarske šole v Trbovljah bolnih okrog 50 goštevcev in je pouk na tej šoli precej oviran. Vendar doslej še ni bilo treba zaradi gripe zapreti katere šole. Iz Krškega so

Dr. B. M.

Naša večna skrb

Za nami je protituberkulozni teden, ko smo s pisano besedo, predavanji in filmi, govorili o borbi proti tej nevarni bolezni. Naša borba proti TBC pa s tem

berikuloze, človeka, ki ga bolezen izgrga iz naše sredine, vsaka solza in bolečina, ki jo bolezen prinese v hišo, nas spominja na ponovno opozori, da borba

ozdravimo tuberkuloznega bolnika in da je uspeh zdravljenja odvisen le od nas samih, če se pravočasno zglasimo na zdravniški pregled in kasneje živimo po navodilih zdravnika.

Mar ni vse to malenkostno, ali se mar ne plača vsaj malo potruditi za svoje zdravje, katero vsi tako ljubimo in nam je tako potrebno. Kar pogledate na primer moke na sliki! V pljučni oddelek brežiške bolnišnice so prišli močno oslabljeni od te hude bolezni, domov pa se vračajo zdravi in težki sto kilogramov.

še ni zaključena, moramo jo voditi še naprej.

Res je, da smo imeli v dolgoletni borbi s to boleznijo srečno roko in da se zmaga nagiba na našo stran, da se sadovi skupnih naporov zoper tuberkulozo kažejo ob vsakem koraku, vendar kljub temu ne smemo ob pridobljeni bitki, ki smo jo izvojevali z velikimi izgubami, zaspati oziroma postati brezbrilni.

Vsak nov primer odprte tuberkuloze je napredek.

do popolne zmage proti tuberkulozi še ni končana. Morda je blizu tisti srečni dan, morda ga dočakamo že jutri, toda čeprav bi bil ta dan še tako blizu, je škoda vsakega življenja, ki bi ga izgubili zaradi premajhne budnosti.

Zavedati se moramo, da je tuberkuloza ozdravljiva bolezen, da se je že uresničil naš dolgoletni sen, da že imamo v rokah tako močno orodje, da premagamo to bolezen, da popolnoma

uspešno sodelovanje domačih fizikalnih in prosvetnih društev.

Plenum OK LMS
v Trbovljah

TRBOVLJE, 3. okt. Tu je bil danes razširjen plenum zasavsko mladine. Med udeleženci smo videli tudi nekaj predsednikov zasavskih občin in drugih. Plenum je razpravljal o vlogi mladine v komuni in sprejel več konkretnih sklepov. Ker odhaja dosedanj predsednik OK LMS tov. Stane Kranjc v Ljubljano, je plenum soglasno izvolil za novega predsednika tov. Franca Setinca, za sekretarja tov. Grebena iz Hrastnika.

Prireditve v počastitev oktobrske revolucije na Senovem

Poseben štab, sestavljen iz najvidnejših predstavnikov množičnih organizacij, že danes skrbi za čimslavnejšo proslavo oktobrske revolucije.

Takoj je v načrtu, da bodo te proslave po vseh šolah in občinah, na katerih bodo šolski mladini govorili o pomenu velike oktobrske revolucije leta 1917. Prav tako bodo v obeh središčih, na Senovem in v Brestanici, centralne kulturne akademije, posvečene oktobrskim dogodkom v Rusiji in zmagi socializma.

Akademije bodo 19. oktobra do tedaj pa bodo v izložbah razstavili material, ki bo spominjal na te zgodovinske dni. Na teh prireditvah, zlasti na akademijah, je pričakovati

7 dni po svetu

Ves napredni svet je on dan prisluhnul krvavih dogodkom v Little Rocku (ZDA) kjer so južnoameriški rasisti močno dvignili svoje glave in se uprli izvajanju odloka Vrhovnega sodišča ZDA o pravicah črnih otrok. Predsednik Eisenhower je moral celo uporabiti oborožene enote, da je zaščitil mir in prenehanje krvoprolija. Zdaj pa so se, kot je videti, izgladila naspotja.

GUVERNER ARKANSASA

Je namreč zagotovil predsedniku Eisenhowerju, da je v celoti pripravljen prevzeti odgovornost za vzdrževanje reda in zakonitosti v Little Rocku. Dodal je celo, da ne namerava nasprotovati odločitvam zveznega sodišča o prepovedi segregacije. Potem, ko se zdaj pomirili duhovi. Do kdaj, bomo videli?

SPET KRIZA FRANCOSKE
VLADE

Francoškega ministrskega predsednika Bourges Maunourja je pokopal alžirski problem. Ponovilo se je isto dejanje kot letos junija, ko je zaradi istega problema moral oditi tudi Mollet in njegova elita. Politični strokovnjaki sodijo, da se Franciji obeta precej precej dolga kriza vlade, ker se bo vsaka nadaljnja vlada nujno morala spoprijeti z istimi problemi kot vse do sedanjosti. Za nas je povsem jasno, da Francija ne bo dosegla prave politične in gospodarske stabilizacije vse dotlej, dokler bo tako nesmiselno in trmoglavno nadaljevala svojo že zdavnaj prežvečeno politiko sile v Alžiru. Francozi so naveličani nenehnih odrekanih v korist beščlovek bojaželjnih ljudi.

BO HARDING ODŠEL?

V Vel. Britaniji se vztrajno širijo govorice o odhodu sedanjega guvernerja Hardinga na Cipru na drugo dolžnost. Če se bo to zgodilo, potem ni nobenega dvoma, da se je angleška vlada premislila in začela iskati za ureditev ciprskega vprašanja boljše in ustrežnejše rešitve. Harding kot takšen ne bi bil v stanju začeti z drugačnimi oblikami svoje vladavine na Cipru, saj bi že njegov prvi poskus nalezl na nezaupanje Ciprcanov in grške vlade.

LABURISTI ZBORUJEJO

Pred dnevi se je v Brightonu začela letna konferenca angleške Laburistične stranke. Zanimivo je to, da so se angleški laburisti odločili zaostriiti boj proti konservativni vladi na gospodarskem področju, kjer jim očitajo, da so z opustitvijo notranjega načrtovanja in kontrole ter s svojimi vojaškimi pustolovščinami v tujini neposredno pripomogli k inflaciji in k stalnemu naraščanju cen. To pa je le en del laburističnega boja proti konservativcem, kajti stranka ima v načrtu tudi nekatere politične obsebe sedanje vlade.

NAŠ OBISK V GRČINI

V drugi polovici oktobra bo odpotoval na prijateljski obisk v sosednjo Grčijo naš podpredsednik Zveznega izvršnega sveta tovariš Edvard Kardelj. V Grčiji se bo mudil 3 dni in bo imel z grškimi državniki več uradnih razgovorov.

VERME

Nekako do 11. oktobra nestalno s pogostimi padavinami in ohlادتvami, zlasti okoli 11. oktobra so možna močnejša neurja. Zatem bo prevladovalo lepo vreme, sprva hladneje (slab), pozneje postopno topleje.

Bogat načrt splošnega izobraževanja

Naše bralce bo prav gotovo zanimalo, kako potekajo priprave za izobraževanje v prihodnji zimski sezoni. Zaradi tega smo naprosili tov. Jožeta Ostanka, predsednika komisije za splošno izobraževanje pri okrajnem odboru SZDL, da pove kaj več o teh načrtih. Tovarj Ostank se je rade volje odzval naši prošnji in je našemu dopisniku povedal nekaj misli, ki jih v izveščih objavljamo v tem članku.

Načrt izobraževanja nima namena dušiti pobude osnovnih družbenih organizacij in društev.

Program izobraževanja, je dejal tov. Ostank, nima namena predpisovati tem, ker bi bilo to v nasprotju s težnjami, da čim bolj vzpodbudimo družbene organizacije in društva k samostojnemu izobraževanju. Prav tako ne bi bilo pravilno, če bi izobraževanje prepustili stihiji, ker bi bilo to potem odvisno več ali manj od dobre volje in razumevanja posameznih vodstev. To nas je napotilo, da smo sestavili načrt izobraževalnega dela, ki teži predvsem za tem, prispevati k sistematičnejšemu in bogatejšemu izobraževalnemu delu, ne pa da ga osiromaši.

Temeljna in dopolnilna predavanja

Načrt splošnega izobraževanja vsebuje pet temeljnih tem in več dopolnilnih tem, ki jih bodo organizacije in društva izbirala po želji. Temeljne teme so: Komunizem, osnovna celica nove družbe; Delavsko samoupravljanje in kongres delavskih sve-

to; Družbeno upravljanje v zdravstvu, soc. skrbstvu, šolstvu, soc. zavarovanju, trgovini itd.; Socialistična politika na vasi in Socializem — ekonomska nujnost sodobnega sveta.

Temeljna predavanja naj bi po vseh občinah pripravili najprej za vodilne ljudi, nato pa za vse ostale delovne ljudi. Pri začetku si moramo, da bo ta predavanja poslušal sleherni delovni človek v najbolj zakoniti hribovski vasi. To bo prispevalo k razumevanju številnih aktualnih družbenih vprašanj, ki mnogim delovnim ljudem še niso dovolj jasna.

Ljudska mladina, sindikati in nekatere druge organizacije bodo poleg temeljnih tem pripravile še druga predavanja.

Kakor lani, tako bo Ljudska mladina tudi letos pripravila

Zidamška železničarska godba je dobila pred tedni nove uniforme. Zdaj so torej dosetjotno oblečeni in pripravljeni razveseljevati svoje poslušalce.

svoj program politično-ideološkega izobraževanja. Ta program bo vseboval poleg temeljnih tem še nekatera druga predavanja, ki zanimajo mladino. Sindikalno članstvo bo poslušalo temeljna predavanja, razen tega pa bodo okrajni in občinski sindikalni sveti pripravili tudi seminarje za tiste člane delavskih svetov, ki se niso udeležili letošnjih seminarjev. OSS bo v zimskem času organiziral tudi strnjene seminarje za predstavnike delavskih svetov in upravnih odborov. Ti seminarji, ki zanje še ni izdelan program, bodo na mnogo višji ravni, kakor so bili vsi dosedanja seminarji.

Zavod za pospeševanje gospodinjstva bo s pomočjo gospodinjstev centrov organiziral razne gospodinjstvene tečaje in seminarje, pri čemer bo moral

je to zgodilo v preteklosti. Slabe kmečko-gospodarske šole namreč nič ne koristijo in — kar je še huje — kompromitirajo ves sistem pošolskega izobraževanja kmečke mladine.

Poslušalci so vedno bolj zahtevni

Pri predavanjih bo treba bolj upoštevati to, da so poslušalci vedno bolj zahtevni in da se več ne zadovoljuje s suhoparnimi predavanji, ki človeka samo utrujajo, zelo malo pa mu koristijo. V centrih bi se morali predavatelji posluževati tudi sodobnih pripomočkov za ponazarjanje snovi, kot n. pr. flanelograf, diaskopov, filmov itd. Take priprave za predavanje bi res terjale mnogo več dela, vendar bi se bogato obrestovale, ker bi bili ljudje zadovoljni s predavanji in bi tudi mnogi pridobili.

Komisije za splošno izobraževanje pri občinskih odborih SZDL bi morale takoj začeti z delom. Lani smo zelo pozno začeli s pripravo za zimsko izobraževanje, zato tudi nismo dosegli zadovoljivih rezultatov. Letos se to še sme več ponoviti. Občinske komisije za splošno izobraževanje naj takoj začnejo s pripravo, da bodo najkasneje 1. novembra že začele s predavanji. Do takrat je še en mesec in upam, da bomo do tedaj lahko uspešno končali priprave.

ZANIMIV PREDLOG ZA SPLOŠNO RAZPRAVO

Občni zbori - vsaki 2 leti?

V mislih imamo občne zborove »Svobod« in prosvetnih društev. Predlog je bil sprožen na nedavni seji okrajnega sveta »Svobod« in prosvetnih društev v Trbovljah. Pozornost pa zasluži predvsem zato, ker so ga predlagali odborniki, ki neposredno delajo v naših kulturno-prosvetnih institucijah, in torej tako rekoč živijo v društvih in za društva.

Poglejmo torej, s čim so opravljali predlog. Prvenstveno so bili tovariši odborniki okrajnega sveta mnenja, da enoletna doba komajda zadostuje, da se upravnega vodstva »Svobod« in prosvetnih društev docela zveže v svojo odgovorno delo in spoznajo društveno problematiko. In sredi tega spoznavanja jim navadno že potrkna na vrata čas. Torej čas, ko morajo misliti na obračun svojega društvenega dela.

Na drugi strani pa so člani sveta sodili, da so občni zbori dokaj draga stvar, ki se bolj prapravno je tako prazne društvene blaginje. Saj ponekod ni mnogo teh izdatkov, brez njih pa menda nikjer ne gre. Nova upravna vodstva pa morajo navadno že ob prvih sejah misliti, kakoj in kje dobiti sredstva za nadaljnje delo.

Potem so odborniki šli predlagati, naj bi prenehali s sedanjem prakso občnih zborov pri društvih in seje, ker je boljše, če se članstvo spozna s problemi in delom te ali one sekcije na društvenem občnem zboru, na drugi strani pa je

edino občni zbor poklican, da zakoliči nadaljnje načrte za bodoče delo. Končno so se zedinili, naj bi okrajni svet ta predlog prinesel na republiškem svetu »Svobod«, kjer naj bi ga podrobno proučili in končno dali v pretres še bližnjemu kongresu, ki bo nemara že januarja prihodnjega leta.

Naše mnenje o predloženih načrtih

Vsekakor je občni zbor vsakega delavskega sprostvenega

društva pregled celotnega dela, najbolj važen pa je zaradi tega, ker mora občni zbor potrditi društvene načrte, dati torej privolitve načrtom, ki so jih pripravile društvene sekcije. Naše kulturno-prosvetno in izobraževalno delo se začne na vsakdanje v poznih jesenskih mesecih in je torej edino prav, da občni zbor zakoliči vso društveno dogajanje v bodoči sezoni.

Sodimo pa, da bi bila morda podaljšati mandatno dobo

upravnih teles naših društev na dve leti, torej: občni zbori bi bili lahko vsake dve leti, vsako leto pa naj bi se članstvo zbralo na posebnem sestanku, kjer bi pregledali celotno delo in kjer bi se pomnili o nadaljnjem delu.

In ker pravzaprav utrjujemo občinske svete »Svobod« in prosvetnih društev, bi bilo torej prav, da bi tudi tovariši teh svetov povedali svoje mnenje, ki bi končno služilo za širšo razpravo: za ali proti!

GOSPODARSKI KOMENTAR

Postavimo stvari na pravo mesto

Zvedeli smo, da so se te dni zbrali v našem kraju računovodje podjetij in ob brnjenju računskih strojev razpravljali o načrtu Zakona o delitvi skupnega dohodka gospodarskih organizacij. Računali so in računali in potem ugotovili — delitev je neugodna. In kaj se bo zgodilo sedaj? Odšli bodo na sejo upravnega odbora in delavskega sveta in povedali svoje »računske« zaključke kod, da je mogoče z računskimi stroji vse predvideti. Če se ne bo našel kdo, ki bi postavil stvari na svoje mesto, bo pri delavcih splošno zaupanje v drugačno, boljše, spodbudnejšo delitev dohodka. Zato je tega si posamezni člani ali pa celo kolektiv kot celota ne bodo prizadevali duha zakona razumeti drugače,

pravilneje, ne bodo v svojem praktičnem delu odstranjevali tisto, kar zmanjšuje dohodek, ne bodo sami dovolj varčevali z materialom in ne bodo drugih opozarjali na razmetavanje. Posvobod ne bo tako, marsikje pa najbrže.

Res, načrt Zakona še ne rešuje nekaj odprtih vprašanj, rečimo, položaj podjetij, ki imajo plačirane cene. Toda vprašanje se, ali ga zato velja v celoti odklanjati, ali velja odklanjati njegov osnovni smoter spodbuditi posameznika za večjo storilnost in kolektiv za boljše gospodarjenje. Vedimo to. Praksa bo opozorila na slabosti in predlagani sistem sam bo terjal odpravo vseh tistih administrativnih ukrepov in posegov v gospodarstvo, ureditev vseh

tistih odprtih vprašanj, skratka, vse to, kar bi zaviralo rast storilnosti, proizvodnje in škodovalo boljšemu gospodarjenju.

Če bi razpravljali tako praktično, bi torej škodovali samim sebi. Zato ali tokrat ogledmo bistvene gospodarsko-politične osnove omenjenega zakonskega predloga in potlej iz teh izhodišč razpravljajmo o njem. Bistvene gospodarsko-politične osnove omenjenega zakonskega predloga so v tem, da predloženi osnutek daje:

1. večjo spodbudo in materialno zainteresiranost posameznikom za večjo produktivnost dela in kolektivom za boljše gospodarjenje, ko uvaža enotno delitev dohodka v celotnem gospodarstvu, uvaža enotna merila, prek katerih se ocenjuje gospodarjenje podjetja in udeležba kolektiva ter posameznika pri uspehih tega gospodarjenja;

2. razširja pravice organov delavskega upravljanja, ko omogoča samostojno delitve ostankov na plače in skladi in tako odpravlja še preostale administrativne posege na področju politike plač;

3. ustvarja pogoje za večjo povezanost interesov komunne in podjetja ter omogoča komunni skladnejši razvoj; predvsem s tem, ko zagotavlja trajnejše in objektivizirane virov njenih materialnih sredstev;

4. uvaža z izjemo vseh dosedanjih sistemov enaka merila za družbene davke in v tem postavlja vsa podjetja pri njihovem gospodarjenju v enak položaj na vseh gospodarskih področjih.

Manj bi bilo tehnostratskih, praktičističnih in lokalističnih obravnavanj predloženega osnutka, če bi o njem razpravljali s teh izhodišč. Gre torej za pravilno tolmačenje bistvenih osnov predloženega osnutka in ne za neko računarsko razpravljanje, ki nas lahko zapelje v slepe ulice.

Seveda, položaj se ne bo izboljšal, če bomo samo sprejeli zakon, delali in gospodarili pa po starem. Zato si bomo prizadevali v naših naslednjih pomembnih področjih razčistiti to gospodarsko politično osnovo Zakona o delitvi dohodka gospodarskih organizacij ter tudi povedati kaj naj bi storili, da bo poslovni uspeh gospodarske organizacije čim ugodnejši.

Predvolilni zapiski

V ZAGORJU SO ŽE ZACELI Z DRUGO ETAPO PREDVOLILNIH PRIPRAV

Zbori volivcev so tudi v zagorski občini končani. Prav to je napotilo občinski odbor SZDL, da se sklicata široka konferenca zagorskih političnih in javnih delavcev, kjer se se pogovorijo o prvem opravljenu delu pred bližnjimi volitvami in si zadajo naloge za drugo etapo predvolilne dejavnosti.

Tov. Otmar Pečar je podal zgosteno sliko zagorskega gospodarskega življenja, razprava pa je med drugim ugotovila, da morajo občinski odbori SZDL in vse druge množične organizacije zdaj konkretizirati sklepe zborov volivcev. Tako so politični aktivisti ugotovili, da so večja zagorska podjetja, kot so kmetijsko, toliko lepe proizvajalce in druge uspehe, da pa bo treba nekaterim razvijajočim se podjetjem pomagati do večje prosperitete.

Nekoliko drugače je slika o zagorski trgovini in gostinski mreži, kmetijstvu in turizmu. Sicer so v Zagorju zadnja leta nekoliko izboljšali prodajalne potrošnih dobrin, ne razumljivo pa je, da se niso izkoristili vseh možnih oblik v tej panogi našega gospodarstva. Razveseljuje je to, da eno izmed treh zagorskih trgovskih podjetij krepko konkurira s svojimi cenami ostalima dvema trgovskima podjetjema. Podoba je, da so zagorski potrošniki spoznali, da »Potrošnja« s svojimi poslovalnicami nudi veliko izbiro raznega blaga in da so cene vseh precej nižje kot v ostalih dveh trgovskih podjetjih.

Nekateri aktivisti so sodili, da bi morali dati zagorska gostišča v socialistični zakup. Sicer pa je zdaj občinski ljudski odbor predložil vsem trem gostinskim podjetjem pavišal, morda bo to gostince bolj zainteresiralo za podnejsje poslovanje. Udeleženci so ugotovili, da bo moč v prihodnjih letih znatno bolj razviti tudi turizem, ker so v Zagorju in okolici dani za to vsi pogoji.

Sekretar OOSZDL tov. Jensek pa je v razpravi poudaril, da morajo zagorske politične in množične organizacije, kakor tudi vsa društva v tej drugi etapi predvolilnih priprav močno razviti svojo dejavnost in konkretizirati vse tisto, kar so ljudje predlagali na zborih volivcev.

MLADINA V SKOPICAH JE RAZGIBANA

V letošnjem letu se je novoustanovljeni mladinski aktiv v prostem času stalno zbiral na športnem igrišču. Tu so trenirali in se v prijateljskih tekmah pomerili z vojniki iz Vrbinje, mladinci iz Dobove in Vidma v odbojki in namem rokometu. Pokazali so kar lepe uspehe.

V začetku septembra so se v šoli zbrali mladinci, določili dan volitev, ki so jih izvedli 24. p. m. Njih vrste so se po večje in mladinske organizacije v Skopich šteje že 32 članov, kar je lepo število, saj si težko utirajo svojo pot zaradi nerazumevanja marsikaterih staršev. Bistvena v Skopich jim nudita v tej borbi in v delu polno pomoč, pa tudi mladinski komite iz Brežic.

Volitve je mladina vzela z vso resnostjo. Mladinci so izvolili odbor iz vrst ročnih delavcev in dijakov. V odboru so trije mladinci in dve mladinki, ter zastopajo kmečko, delavsko in dijaško mladino v vasi. Na tem sestanku so tudi obirne razpravljali o svojem bodočem sistematičnem delu. Pri razgovorih je bilo opaziti enotnost in soglasnost. Veliko želja imajo in volje do dela. Imajo že športno sekcijo, delajo pa tudi v kulturno-prosvetnih sekciji. Dramska skupina bo nastudirala primerno igrjo, v Ljudski univerzi pa se bo mladina izobraževala. Pri-

Tudi v prihodnje kmečko-gospodarske šole?

Cepprav bo letos začela z delom 3-mesečna kmetijska šola v Sevnici. Ki bo sčasoma postala 6-mesečna ali morda celo enoletna, bomo morali tudi v prihodnjem zimskem obdobju organizirati kmečko-gospodarske šole, ki pa morajo biti zares kvalitetne. Preden bomo začeli z ustanavljanjem teh šol, bomo morali temeljito preučiti materialne možnosti, vprašanje kadra in ostalo, da nam ne bodo pozneje šole razpadle, kakor se

Kmalu bodo v šoli dobili tudi svojo sobo, kjer se bodo ob lepem pogledu in zabavnih knjižah lahko učili in razvedrili. Tu se bodo poglabljali tudi v študij statuta LMS. Na sestanku so sklenili, da bodo tesno sodelovali z delavnim pionirskim odredom »Letalec«. Prav tako so sklenili, da bodo imeli redne sestanke vsak pri torku v mesecu.

Cepprav je bila že pozna ura, se je odbor takoj sešel in podrobneje razpravljalo o bližnjem delu. Mladini iz Skopice želimo pri izvedbi zadanih si nalog mnogo uspehov in vztrajnosti.

Delavci v Tovarni papirja v Radečah so na svojem zboru volivcev-proizvajalcev postavili na kandidatno listo za bližnje volitve v zbor proizvajalcev v občini Radeče poleg znanih gospodarsko-političnih delavcev Boharja, Krafelja in Hrovata tudi priznane mladinske aktiviste, med njimi predsednika DS in predsednika mladinske organizacije tovariša Grebenca, predsednika kluba mladini proizvajalcev tovariša Selevca in člana občinskega komiteja LMS tovariša Martinška. Ta izbira nas ne preseneča, saj je znano, da je v papirnici ena izmed najboljših mladinskih organizacij v kraju in da so starejši delavci ponosni na uspehe svojih mladih sotočarjev.

ZBORI VOLIVCEV. — Zbori so sivebni in kažejo, da se volivci v Brestani in okoliških vaseh še zanimajo za delo svoje občine.

ZBORI VOLIVCEV. — Zbori so sivebni in kažejo, da se volivci v Brestani in okoliških vaseh še zanimajo za delo svoje občine.

Na gospodarskem in socialnem področju je vlada Bourges-Maunourya nadaljevala politiko bivše vlade, le s to razliko, da je bolj popuščala velikim kapitalu in naložila potrošnikom večje bremena. Napovedala je blokado delavskih mest in razvedrila frank. Za njen ekonomski in finančni načrt je 24. junija glasovalo tudi precej poslancev desnice in zato ga je parlament sprejel z 41 glasovi večine. Njenemu načrtu pa so se uprli delavci in kmetje: v dnevi, ko je vlada padla, je v Franciji staklo na milijon ljudi, med njimi 800.000 kovinarjev, ki so zahtevali znižanje cen in zvišanje zahtev.

V alžirski politiki pa se je vlada Bourges-Maunourya vedno zavzemala za »trdo roko«. Uspela je, da je parlament imenoval zakon o posebnih pooblastilih, ki ji je omogočil še huje nasilje nad Alžirci v Alžirju in Franciji. V Alžir je poslala nove čete, tako da je sedaj v tej svobodoljubni severnoafriški deželi skoro 700.000 francoskih vojakov. Vojska v Alžirju se je bolj razmahnila, postala je še bolj krvava, terjala je od Francije še večja sredstva. Toda z vojno niso mogli rešiti alžirskega vprašanja. Narodnoosvobodilna armada Alžirja je kljubovala vsem francoskim napadom. Zato je vlada skušala izvesti tudi nekatere politične reforme. Tako je nastal alžirski statut, ki so mu botrovali socialisti. Z njim pa se niso strinjali niti Alžirci in niti francoski komunisti, ki so zahtevali priznanje alžirske narodnosti in neodvisnosti Alžirja; nasprotovali pa so mu tudi francoski desničarji, ki odklanjajo vse politične reforme in podpirajo le kolonialni režim v Alžirju. Po dolgotrajnih pogajanjih med vlado in desnico (med katerimi je vlada večkrat popustila) je prišlo do kom-

Prostovoljni zapiski

Prostovoljni zapiski

Prostovoljni zapiski

NAS KOMENTAR

Sto deset dni Bourges-Maunourya

V ponedeljek zvečer se je v Bourbonski palači začela zadnja seja izrednega zasedanja francoskega parlamenta. Na dnevnem redu je bila le ena točka: glasovanje o alžirskem statutu, ki ga je vlada predložila parlamentu. Vlada poslanci so bili optimistično razpoloženi. Bili so prepričani, da bo vlada dobila večino, sicer majhno (morda 15 glasov), vendar večino. Tako so mislili tudi skoraj vsi dopisniki, domači in tuji. Potem so glasovali in prešli glasove. Predsednik parlamenta je sporočil rezultate: za statut 253 glasov, proti 279. Vlada Bourges-Maunourya, ki je vlada Franciji 110 dni, je padla.

Nekaj ur kasneje je Bourges-Maunoury zadnjikrat sklical sejo vlade in se poslovil od svojih kolegov. Dejal je: »Storil sem vse, kar sem mogel storiti, vendar ni šlo kdo ve kako; morebiti sem bil premlad, da bi mogel premagati takšne težave...« V imenu ministrstva je odgovoril Pineau, zunanji minister: »Moj dragi predsednik, storili ste vse, kar je bilo treba storiti...« Potem je Bourges-Maunoury odšel k predsedniku republike in mu podal ostavko svoje vlade.

Kaj je pravzaprav storila vlada Bourges-Maunourya? Ali je res storila vse, kar je bilo treba storiti?

Radikal Bourges-Maunoury je zamenjal socialističnega Guya Molleta in od njega prevzel dva izredno težava problema: vojno v Alžirju in gospodarsko krizo. Zaradi teh dveh problemov je Guy Mollet padel. Bourges-Maunoury pa je njegovo politiko nadaljeval. Socialisti so si zagotovili v vladi močne pozicije in jo potisnili na Molletov alžirski tir. V ekonomski poli-

Prostovoljni zapiski

Prostovoljni zapiski

Prostovoljni zapiski

Prostovoljni zapiski

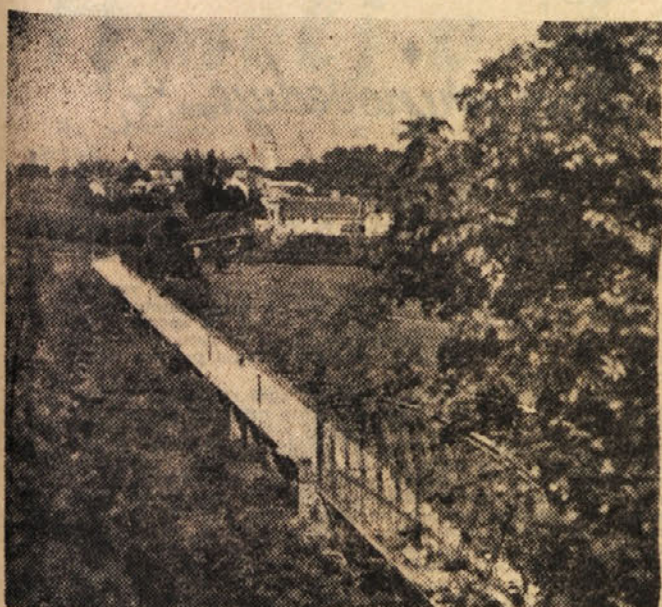
Prostovoljni zapiski

Prostovoljni zapiski

Prostovoljni zapiski

Prostovoljni zapiski

Prostovoljni zapiski

Brežice! Te dal bodo v brežiški okolici pričeli trgati grozdje

Za dvig morale in volje do kulturnega dela

Večkrat smo že slišali in se tudi sami prepričali, da je največja kulturna in hkrati družbena pridobitev v kakem kraju prosvetni dom. Tu se ljudje zbirajo, spoznavajo in izobražujejo, a kar je prav tako važno, tu se delovni ljudje nekoliko sprostiti, morda poveselijo in za določen čas pozabijo na vsakodnevno trdo delo in skrb.

Ce ima prebivalstvo kakšnega kraja svoje gledališče in sponosne prosvetarje, ki zanj delajo, potem ima tudi vse osnovne pogoje, da lahko sprejema v povračilo od svojega gledališča vse, kar je zanj vložilo in kar sploh pričakuje.

In res — vsak dan slišimo preko radia in beremo v dnevnih časnikih, kako ponekod zelo pogosto uprizarjajo različna gledališka dela. Prebivalci teh krajev so prav gotovo ponosni, da imajo v svoji sredi toliko sposobnih in delovnih kulturnih delavcev.

Kakor znano, imamo tudi v Vidmu-Krškem novo, zelo okusno dvorano. Zato ni nič čudnega, če ljudje pozorno čakajo, kaj vse bodo v njej videli in slišali. Toda po uspešni pririditvah ob občinskem prazniku sedaj se vse počiva. Iz tega seveda sledi logično vprašanje: Zakaj tako? Mar publika v kraju ne pogreša kulturnoprosvetnih pririditev? Morda ni sposobnih gledaliških igralcev ali pevcev? Ne, tudi v Vidmu-Krškem si ljudje žele iger. Tudi igralcev je dovolj. Vzroke za kulturno mrtvilo moramo iskati drugje.

Vedeti moramo predvsem, da se ne samo pokloni, marveč še bolj amaterski igralci zelo občutljivi ljudje. Tudi to je njihova znana lastnost, da so nekoliko ambiciozni — kdo pa ni! — kar jim pa redkokoli zameri. Zelo znajo biti tudi trmast, če se jim zgodi očitna krivica. Znano je nadalje, da morajo amaterski igralci vložiti veliko truda, če hočejo uspeti v določenem delu, kajti pripravljati se morajo v svojem prostem času. Vsi pa tudi vemo, da delajo brezplačno. Amaterskemu igralcu je največje veselje priznanje za njegov trud in uspeh hvalne občinstvo. Mar takraga

občinstva v Vidmu-Krškem ni? Mar ljudje v tem kraju igralcem ne dajo priznanja za njihovo delo? Tudi na to vprašanje moram odgovoriti, kajti bili bi v zmoti, če bi kdo tako mislil. Saj nam to jasno priča na primer igra »Draga Ruth«, kjer je na splošno zahtevo navdušene publike sledila še tretja predstava. Pomisliti pa tudi moramo, da je velika nevarnost za izgubo amaterskih igralcev lahko tudi tisk. Zato mora biti pisec kakšnega določenega članka zelo previden, kako jih ocenjuje. Vedeti moramo prav tako, da so kritiki poklonih gledališč strokovno zelo razgledani ljudje. Potemtakem tudi ni preveč čudno, da so vsi igralci postali zaradi besed: »... naj bi domači igralci povabili raje kak drug ansambel,« ki so bile napisane v članku kritike igre »Draga Ruth« zelo malodušni, čeprav smo prepričani, da je člankar s svojimi ostrimi besedami hotel prav gotovo samo dobro. Omeniti pa moram, da se tudi publika, ki je igra obiskala, ni povsem strinjala z omenjenim člankom. Je pač tako: če nekdo napiše oceno o igri amaterskih igralcev, potem naj vedno pomisli, da ta ne sme biti nikdar žaljiva, da ne sme vlivati malodušnosti, pač pa mora biti izpodbojna oziroma stimulativna, kakor radi rečemo sedaj, kajti amaterski delavec de-

Prisrčno se je nasmejala. Prvič zato, ker ji vožnja z ladjo ugaša, drugič pa zato, ker se bliža domu...

V Brežicah:

Brežiška komunja je hkrati najrazsežnejša in najizrazitejša kmetijska občina trboveljskega okraja. Kmetijstvo predstavlja tu najširšo papogo gospodarstva.

Lanska realizacija družbenega proizvodstva nam pove, da so skoro vse gospodarske veje, razen kmetijstva, kjer je bil glavni vzrok izpada velika iztrošenost vinogradov in sadovnjakov ter v precejšnji meri pogoste elementarne nesreče, gradbeništva, ki se mu je obutno poznalo skrebnje raznih večjih investicij in gostinstva, ki je naredilo minulo leto 10 odstotkov manj prometa, doseglo boljše rezultate, kakor v letu 1955.

Tudi blagovni promet se je v letu 1956 razveseljevo dvignil. Plan groistične trgovske mreže je bil dosežen z 98%, plan detalistične trgovske mreže pa s 131%. — Letos pričakujejo še večji blagovni promet, ker se je kupna moč prebivalcev spet povečala.

Občinski ljudski odbor bo predvidoma do konca leta izdelal perspektivni plan gospodar-

stva, ki bo še posebno temeljito obdelal področje kmetijstva.

Glavni značilnosti brežiškega kmetijstva so precejšnja razdrobljenost parcel in velika zaostlost. Od celotnih obdelovalnih površin odpade na eno kmečko gospodarstvo 1,30 ha njiv, 0,30 ha sadovnjakov, 0,28 ha vinogradov in 1,03 ha travnikov. Narodni dohodek kmetijstva je še zelo nizak.

Boljše rezultate v tej gospodarski panogi bo mogoče pričakovati le z intenzivnim kmetovanjem, z zamenjavo zastarelih proizvodilnih sredstev z modernimi. Vse to pa bo moč v največji meri doseči v kooperaciji s kmečkim zadrugami.

Vzpostrežno z izboljšanjem kmečke proizvodnje pa bo treba poskrbeti tudi za popolno odkupno mrežo, za nova skladišča in hladilnice.

Predsednik sveta za gospodarstvo Občinskega ljudskega odbora Radeče, tov. Stane Kosec, je pred volitvami odgovoril na nekaj vprašanj o gospodarskem in komunalnem napredku radeške komunje v zadnjih letih in o nadaljnjih načrtih na tem področju.

Kaj pristejate med najpomembnejše pridobitve zadnjega časa v Radečah? Zlasti mlekarstvo, ki ima zmogljivost pet tisoč litrov mleka, in nov vodovod, dolg šest kilometrov, ki bo predvidoma dograjen še letošnje leto. S tem se bodo prebivalci Radeč enkrat za vselej otresli skrbi za dobro pitno vodo.

Stanovanjska stiska je v vaši občini velik problem. Kaj ste doslej storili za njeno ublažitev? Tu še nismo zaznamovali posebnih uspehov. Postavljenih je bilo nekaj individualnih hiš, pač pa papirnica pravkar gradi štiristanovanjsko hišo, ki bo najbrž skontana že letos, nekaj stanovanj stavijo zase tudi železničarji, občina pa ima v načrtu postopno gradnjo večjega stanovanjskega poslopja v katerem naj bi bili tudi trgovski lokali in nova avtomatska pošta.

Hkrati se je lotilo gradnje individualnih hiš spet nekaj delavcev papirnice. Podjetje jim pri tem pomaga, kolikor le more.

Kateri veji kmetijstva posvečate največ skrbi? Pri nas je vse kmetijsko področje po večini hribovito. Tu so najboljši pogoji za razvoj sad-

Da bi imel brežiški občinski ljudski odbor še boljši vpogled v vse panoge kmetijstva, v njihov razvoj in težave, je pred kratkim ustanovil tudi svet za kmetijstvo.

Industrijska podjetja v občini so lani dosegla planirani bruto produkt s 151%, družbeni proizvod s 160% in narodni dohodek s 159%.

Zahvala za ta uspeh gre zlasti prizadevnosti vseh posameznih kolektivov, ki so v nekaterih primerih močno povečali svoje kapacitete.

Slabše je bilo z obrtjo, ki jo zlasti občutita zmanjšanje raznih investicijskih kreditov. Problem zaposlovanja delovne sile se v Brežicah še ni pojavil v nikakršni večji obliki. Nekoliko težje je najti primeren delo za ženske.

Po vaseh v brežiški okolici še marsikaj ni tako kot bi bilo želeli. Tamkajšnje ljudi zlasti teže slabe ceste, vodovodi in elektrika.

Občina si prizadeva vse te probleme čimprej ugodno rešiti. To pa seveda ni lahko. Toda, uspehi se kažejo vsako leto jasneje. Letos, tako so nam povedali na občini, bodo pristopili k etapni ureditvi vaških vodnjakov, kar v več kot desetih vaseh.

Občina je prispevala cement, vsa druga dela pa bodo opravili prebivalci sami.

Brežiško področje je še sorazmerno najmanj elektrificirano. Za popolno elektrifikacijo potrebovali tu še okoli 80 milijonov.

V letu 1956 so izpopolnili elektrifikacijo predelov Cateža, in Sremelj v začetku pa so dela za ves teren Pišec.

Zbor volivcev. — Prejani tedaj je bil v Brežicah zbor volivcev. Udeležba je bila prav dobra, saj se je zbralo v polni dvorani okrog pet sto ljudi. Sprejeli so kandidatsko listo za odbornike občinskega ljudskega odbora. Zbor je izbral tri kandidata, samo škoda je, da ni niti eden od teh kandidatov iz vrst mlajših ljudi. Enako je stanje glede predlaganih ženskih kandidatov. Bila je predlagana tovarišica, a se tiste zbor volivcev ni sprejel.

Razen sprejema kandidatske liste so na zboru izvolili še dva nova člana šolskega sveta. V zvezi z odhodom nekaterih članov občinskega odbora na konferenco v Ljubljani glede voznega reda železnice za leto 1958 so zbrani sprožili več koristnih predlogov. Vedna volivcev se je strinjala s tem, da se ponovno vpelje jutranji motorni vlak proti Zagrebu in pa da bi se vsaj en jutranji brzi vlak ustavil v Brežicah, da bi ljudje, ki imajo opravke v Ljubljani, prišli tja devolj zgodaj.

V Radečah mlekarstvo in vodovod

jarstva in živinoreje. Precej gozdnosti pa posvečajo tudi poljnosti krompirja.

Z graditvijo nove mlekarne so bile dane našim kmetovalcem velike možnosti. Zdaj je

To vprašanje pa bo rešeno z gradnjo nove stanovanjske hiše. Gostilni je dovolj, le postrežbo bo treba še izboljšati.

Perspektive v obrti? Ustanovitve nekaterih novih

Pogled na Radeče

treba skrbeti, da bo ta obrat kar najbolje izkoriščen.

Tudi pri vas imate gotovo mnogo slabih cest? Seveda. A precej smo jih že tudi popravili ali zgradili na novo. Med najbolj perečimi problemi je sedaj cesta na Jelovo, ki je v zelo slabem stanju. Tu bo treba zgraditi novo cestišče. S tem bi bili povezani z Radečami naselji Spodnje in Zgornje Jelovo.

Kako je s trgovino in gostinstvom? Sodim, da je trgovin pri nas pravzaprav še premalo. Tudi izbira še ni zadovoljiva in hodijo tako ljudje nakupovati vsako večjo stvar v druge kraje. Zato je v precejšnji meri iskati krivdo v neprimernih prostorih in pomanjkanju skladišč.

uslužnostnih in obrtnih podjetij, ki jih v občini že sedaj močno potrebujemo. Tako bomo lahko zaposlili tudi nekaj odvečne, zlasti ženske delovne sile.

Prejšnjo nedeljo so imeli Koprivnici v šoli zelo dobro obiskani zbor volivcev. Pogovorili so se o perečih gospodarskih vprašanjih in o kandidatih za nove volitve.

Do sedaj je vozil kruh v trgovine in za šolsko mlečno kuhinjo poštini avtobus, sanitarna inspekcija pa je to pred nedavnim prepovedala. Prebivalci žele, da se to vprašanje čimprej zadovoljivo reši.

Geodetska uprava zaznamuje na parcelah spremembo kultur. V več desetletjih so ljudje iztrebili grmovje in napravili parcelo v plodna polja, ali slabo, kamnito zemljo spremenili v paš-

KOPRIVNICA

Nek. Nadležje je inženir ugotovil več nepravilnosti, ta na primer, da se eden uživlja koristi zemlje, drugi pa plačeval davke. Priznati so se o stvari priateljsko med seboj pogovorili.

Glede sadja je letos pri nas žalostna jesen. Sadno drevje, ki je spomladaj lepo cvetelo, je prizadela majska slana. Vinogradom, zlasti v višjih legah, je prizadela, a jih je v južni neumetno oklestita toča, tako da so redki tisti, ki jim je še kaj ostalo. Nivske kulture so srednje dobre obrodile, samo počasni dozorevali, zato bodo ljudje letošnje jesen pozno sejali.

—2

Tone Zagorc:

MED NEMCI

zahodno od Neckarja. Nekateri ga pristejajo k predmestju Stuttgarta, domačini pa so spet ogorčeni, če jim rečeš, da to ni njihovo lastno mesto. Čemu tudi ne, saj ima 60.000 prebivalcev.

Mesto in grad s čudovitimi lipovimi in kostanjevimi drevoredi še danes kaže sliko 18. stoletja, ko so tu vladali württemberški močnjaki. Že v 19. stoletju se je tu začela razvijati tudi industrija. Leta 1820 so v Ludwigsburgu ustanovili podjetje E. F. Walcker & Co., ki še zdaj izdeluje odlične orgle in jih prodaja širom po svetu.

Tako od postaje preko kratke Mylinstrasse, prideš na Wilhelmplatz, kjer stoji lep Schillerjev spomenik iz carrarskega marmorja.

Osem kilometrov od Ludwigsburga leži Marbach ob Neckarju s približno sedem tisoč prebivalcev. Krog in krog je obdan s sadovnjaki in vinogradi. To je rojstni kraj velikega nemškega pesnika Friedricha Schillerja.

Trg sam ni kdovekak zanimiv. Razen nekaj hotelov človeku ne udari nič posebnega v oči. Domačini so zelo ponosni na veliki zvon v Aleksandrovi cerkvi, ki so ga leta 1860 podarili tej cerkvi v Moskvi živeči Nemci ter ga imenovali »Schillerjev zvon Concordia«. Čisto na južnem delu trga je Schillerstrasse s Schillerjevo rojstno hišo.

To je preprosta enonadstropna hiša, zgrajena v bavarskem stilu, z dvema oknom s pročelne strani in velikimi vrati, ki so jih zgradili šele 1861. leta. Prej

je imela hiša samo ena ozka vrata, ki so dajala malo svetlobe črni, zakajeni kuhinji, a so jih kasneje zazidali. Na desni strani vhoda je soba, v kateri je 10. novembra 1759. leta zagledal luč sveta ta veliki nemški pesnik. Umrl je 9. maja 1805 v Weimaru.

V prvem nadstropju, v katerem pa Schillerjevi niso živeli, saj je bila hiša tedaj samo pritlična, je okusno urejena pesnikova spominska soba z nekaj predmeti, ki jih je Schiller uporabljal v svoji mladeniški dobi.

Skoraj čisto zraven stoji rojstna hiša Schillerjeve matere, v kateri je danes gostilna »Gasthof zum Goldenen Löwen«.

Mnogo važnejši od Schillerjeve rojstne hiše je pa Schillerjev narodni muzej, ki je prava zakladnica nemškega pesništva. Ta stavba je bila zgrajena 1903. leta po načrtih arhitektov Eisenlohra in Weigleja, v poznem rokoko stilu. Tu je bogata zbirka spominov na Schillerja, njegove prijatelje in sodobnike. Poleg tega je v muzeju arhiv z okrog sto tisoč rokopisov. Leta 1952 je najstarejša stuttgartska založba Cotta podarila muzeju zbirko rokopisov, ki obsega prav tako preko sto tisoč različnih literarnih del. Razen tega je v muzeju knjižnica s 25.000 knjigami, in zbirka slik, ki obsega 7.500 plastik in spominskih podob vseh vrst. Med vojno so vse te dragocenosti prenesli v neki rudnik soli pri Kochendorfu, od 1947. leta naprej pa je vsa dragocena zbirka spet v Marbachu in si jo, razen nekaterih posebnih dragocenosti, lahko vsak dan ogledate.

Celotna zbirka je življenjsko delo dr. Otta von Guentherja, ki je vodil muzej štirideset let. Njegov naslednik je prof. dr. Erwin Ackerknecht.

S tem bi skorajda lahko končal s priporočanjem o Stuttgartu in njegovi okolici, toda ostalo je še nekaj, brez česar bi moja reportaža ne bila popolna. To je ameriška vojska v Nemčiji, o čemer človek nikakor ne more molčati.

Kdaj pa kdaj slišiš Nemca, da godrnja čez ameriško vojsko v Nemčiji oziroma čez sedmo armado s sedežem v Stuttgartu. Vendar ima občutek, da je vedna Nemceva z Amerikani zadovoljna. Čemu tudi ne? Ameriški vojaki so dobro plačani in svoje dolžnosti, naravno, potrošijo v Nemčiji. Razen tega pa mnogi Nemci na račun Američanov dobro zaslužijo. V predmestjih Stuttgarta so cela naselja ameriških vojakov z družinami. Zgradili so velike stanovanjske bloke s svojimi osnovnimi šolami in gimnazijami in celo svoje cerkve imajo. Pri tem so nemška gradbena podjetja mnogo zaslužila in morda bodo še. Za vsakega ameriškega polkovnika so zgradili lično enonadstropno hišo z garažo, vsaka družina ima tri ali štiri sobne stanovanje z vsemi pritlikljivimi. Za vse to so potrošili mnogo denarja in nekega dne bo to morda prišlo v nemške roke, češar se Nemci že zdaj vesele.

Njihovega standarda z nemškim nikakor ne moremo primerjati. Povprečna nemška družina ima približno 550 mark mesečnih dohodkov z vsemi dodatki vred, medtem ko znašajo dohodki družine čisto

navadnega ameriškega vojaka preko 800 mark mesečno. Oficirji imajo seveda spet primerno višje plače od navadnih vojakov.

In kam gre ves ta denar povprečnega ameriškega neporočenega vojaka v Nemčiji? Samo za tri stvari: hrano, avto in ženske. Zadnjega dobe plačo, petega v mesecu pa skoraj nimajo nobenega dolarja več v žepu.

V oddelkih sedme ameriške armade je tudi precej črncev, a to ne samo navadnih vojakov in podoficirjev, marveč tudi oficirjev. Nikjer nisem mogel opaziti kakšnega rasnega zapostavljanja po belih tovariših. Nasprotno — žive složno skupaj v istih naseljih in na cesti lahko vidiš vsak trenutek avto z belimi in črnimi ljudmi skupaj. Črnci bi v nekem pogledu lahko celo postavili pred njihove bele vojne tovariše, predvsem še, kar se tiče učenja tujega jezika. Mnogi črnci govorijo odlično nemško. Gotovo, da se z znanjem tujega jezika osebo duševno okorišča, kajti zanje je Nemčija prava Amerika, dežela svobode in pravice. V Nemčiji se črnc brez vsake ovire lahko poroči z belko, a to je zanj najvišja pravica, ki jo črnc kdaj koli lahko doseže v življenju. Ne mislim obsojati Nemke zaradi njihove malomarnosti, vendar se mi zdi, da se marsikatera poroči s črnim ameriškim vojakom ali oficirjem zgolj zaradi denarja. Toda črnci so s takimi ženami zadovoljni, čeprav so iz najnižjih plasti človeške družbe.

Marsikdo se ne vpraša, čemu sta prišla dva ameriška vojaka, belec in črnc, prostovoljno služiti vojsko v Evropo. Vsak je imel svoj vzrok, morda obojestransko do neke mere utemeljen. Črnc si je morda želel resnične svobode, ne samo na papirju, temveč tudi notranje, dejanske svobode z občutkom enakopravnosti med človeško družbo. Prišel je v Evropo in tu je vse to našel. Všeč mu je to in takšna naj bi bila zanj njegova Amerika.

(Dalje prihodnjé)

Verdijev Requiem v Trbovljah

SLOVENSKA FILHARMONIJA JE V SOBOTO, 28. SEPTEMBRA, S CELOTNIM ORKESTROM, ŠTIRIMI SOLISTI IN NEKAJ NAD 60 ČLANI ZBORA GOSTOVALA V DELAVSKEM DOMU

Requiem se uvršča med najuspešnejše Verdijeve stvaritve. Napisan je bil 1874. leta v počastitev prve obletnice velikega italijanskega književnika Aleksandra Manzoni (v slovenskem prevodu imamo znano delo »Zaročnica«), da ka-

tereja je čutil Verdi več kot običajno spoštovanje.

Sicer že poznamo Verdija kot oblikovalca najpopularnejših opernih stvaritev: *Rigoletto*, *Aida*, *Traviata*, *Othello*, *Fallstaff* itd. K Requiemu — tradicionalnemu liturgičnemu tekstu je Verdi pristopil z vso rutino svojega znanja, kot človek močnih čustev in bogate umetniške fantazije. Lepota njegove melodične linije je v Requiemu prav tako prepričljiva kot v njegovih opernih delih.

Dirigent Rado Simoniti je inenostavno in s polnim poslušanjem za Verdijevo muzikalnost vodil izvedbo v smislu liturgične opere (ne kot žalne mase), kar je za današnji čas edino primerno. Iz prvotnega tragičnega obeležja je delo prešlo v odsko, koncertno obliko, kamor v bistvu sodi po celotnem konceptu, saj se veliki muzik — dramatik tudi v tem delu ni zadržal in je začel strme sloveske čustvenosti, ki niso odvisne od nabožne narave. Ravno s tem pa je ustvaril delo posebnega ko-

va in trajne, enovite vrednosti, ki se po pravici uvršča med njegove najbolj uspele stvaritve.

Solist Vilma Bukovčeva, Bogdana Stritarjeva, Danilo Merlak in Miro Brajnik so do prinesli poleg orkestra glavni čar priveditve. Glasovna ubranost vseh štirih je lepo podpirala prvo solistko Vilmo Bukovčeva, ki je izrazito izstopala s polnostjo tona in občutja. Posebno prijetni so bili za poslušalce kvarteti, diskretno podloženi z orkestrom in mestoma z zborom. Zbor je bil zaradi ne povsem urejene akustike v gledališki dvorani deloma prepričen sameu sebi in ni prišel polno do

izraza, orkester pa je odnesel najboljši utis.

Publika je sicer že dokaj neznan nabožno tematično in latinsko besedilo dokaj dobro akceptirala, saj so Verdijeve melodije in plastičnost zgradbe zanesljivo vodile v občutju stalnega refrena: Requiem aeternam — večni počitek, in Slavkov: Dies irae — dan jeze, Lacrimoso — žalovanje, Libera me — osvobodite me...

Upravni odbor Delavskega doma je s tem gostovanjem trbovlski publiki omogočil poslušanje svetovno znanega dela, ki je iz milanske Scale potekalo v Pariz, London, Dunaj, Köln — delo, ki ga je Slovenska filharmonija gostovala že leta 1951, letos pa izstopala z njim tudi v Italiji.

Joža Zagoro

Uspeh „Slavčka“ v Rogški Slatini

Prejšnjo soboto je pevski zbor »Slavček« iz Trbovlj gostoval v Rogški Slatini, kjer je doživel izreden uspeh. Pevski kolektiv je s svojim nastopom zelo presenetil, čeprav je njegov

sloves že zdavnaj predrl tudi do tega zdravilišča. Pevski zbor je nastopil v nabito polni zdraviliški dvorani. Pel je odlomke iz opere »Gorenjski slavček« in operete »Pri belem konjčku« ter druge zabavne pesmi. Zelo hvaležno občinstvo ni varčevalo s priznanjem, ki pa je bilo povsem upravičeno in zaslužen. Večina poslušalcev je izrazila željo, da bi spet kmalu slišali »Slavčka«, ki jim je pripravil zares prijetno umetniško doživetje.

Treba je omeniti tudi izredno tople sprejem, ki so ga bili deležni trbovlski pevci v Rogški Slatini. Gostitelji s tem niso izrazili samo običajne ljubeznivosti, ampak so pokazali tudi svoje simpatije do trbovlskih delovnih ljudi, ki so v zgodovini — in tudi danes — opravljali tako junaška in velika dejanja.

Poleg vsega pohvalnega pa ni moglo zamolčati, da je pevski zbor, ko je proslil trbovlske kolektive za prevozno sredstvo, naletel na precejšnje nerazume-

V Mokricah bo letno 120.000 piščancev - pohancev

Kmetijska poslovna zveza v Brežicah je poleg ostalih dejavnosti na področju kmetijske proizvodnje posvetila veliko pozornost tudi pitanju piščancev. Poleg že obstoječega piščalstva v Selah pri Dobovi bodo z novim letom 1958 pričeli s pitanjem prvih piščancev tudi v Mokricah. V ta namen bodo preuredili in adaptirali doslej neizkoriščene hleve, ki so bili last bivše graščine. Za ureditev potrebnih prostorov in gnelnih naprav bo po grobi ocenitvi potrebno okrog 5 milijonov dinarjev.

Nobenega dvoma ni, da bo aprilo gospodarskega značaja in namena investicijskega razmeroma malo družbenih sredstev in da se bodo vložen sredstva za prav kmalu obrestovala. Že to, da bo v tem pitalskih močeh vsaj 10 tednov vrediti okrog 25.000 piščancev, je zelo razveseljavajoč pojav, saj pomeni velik prispevek v preskrbi našega potrošnika z belim mesom.

Prebivalcem Brestanice pa bi svetovalo, naj se nikar ne podajajo tako v mraku preko Sutne. Namreč, po tej ulici del občinske poti ni zavarovan, pa bi se lahko preuklenili v kantonsko ulico, kajti na drogih že zdavnaj ni žarnic. No, pa so mi na Komunalni občini, da bodo takoj dali žarnice na drog poleg Zastavke hise. Tako je prav: čemu pa ne, saj niso tako drage!

Se marsikaj bi vam rad povedal, pa se me je lotila zasavska gripa. Veste, ta je mnogo hujša kot azijska. Azijsko preganja z antibiotiki, zasavska pa s konjakom in 70% slivovko. Zdar pa sem zvedel, da želijo imeti podobno gripo tudi drugod po svetu. Zatorej »šnoskokuhi«, pozori! Več bo šnospa, manj bo gripe...

Pepe priporočuje

Preste so moja poslastica. Najraje imam slane, ker se potem zelo prične dva deci brizganca ali pa sadnega soka. Pa sem zadnjič v trbovlskem gostišču »Partizan« naročil eno. Kar zamislil sem od ugodja, ko sem porinil usta prvi zaloga. Potem pa mi je neki notranji glas pripovedal, da sem odprl oči in ne zanam, kajti iz notranjosti sem privlekel kos motova.

Pa ne da bi mi neki pošlali »špagu«, ker sem zadnjič povedal, da so mi dohtarji prepovedali uživanja v kruhu rejne črvice? Pekarni na »Ulici 1. junija« moram žal spoznati, da niti »špagu« moj želodec ne prenaša, kajti še tisto, ki se drži salame in ki je že nekoliko mastna, vržemo pri nas doma navadno v ogenj.

Nekaj podobnega moram sporočiti tudi zagorskim mesarjem, ki imajo takšno navado, da delijo meso po obrazih. Če jim je obraz všeč, je pri mesu manj kosti, če pa jim ni, pa toliko, da se hudiči »grava«. Zategadelj so zagorske rudarske gospodinjice predlagale, da bodo pripravile mesarjem kostno posodo. Tisti mesar, ki bo pojedel največ trdih kosti, dobi »kostno medaljo«. Nekoliko sem jih pomolavil, kajti prepričan sem, da medalje ne bodo moglo podeliti, ker mesarji niso vajeni jesti kosti... Zadnjič pa je eden izmed zagorskih mesarjev poletel na pravega moža. Bomo povedali, kako je bilo. Na možakar je zahteval 30 kg za župco. Mesar odreže in vrže na tehtnico. Kazalec tehtnice pa je šel nekoliko naprej. Mesar vpraša: »Saj je lahko nekaj kg več, kajne? Moja pa: «Kar, kar, zakaj ne? Bo vsaj juha boljše! Kajpak je bil tudi račun nekoliko večji. »Naka, je dejal naš mož, »mesar me je samo vprašal, če je lahko nekoliko več, plačam pa nič več! Kot so mi dejali, se je takrat hahajala vsa mesnica — še svinski rilec, ki je na deski čakal kupca, je mesarju pokazal svoje čekane...

Uslužbenec nekega zagorskega podjetja pa sem zaman pripovedoval, da ima direktor pravico pogledati v kozarec tudi med službo. Ker jim to ni šlo v glavo in ker so mi dejali, da to nikar ne pade, sem jim razložil, da direktor pravzaprav nima prostega časa in torej ni nič čudnega, če ga zvrne kak kozarek med delom. To so sicer razumeli, niso pa razumeli, da se ga med službo napije in potem sintari, da je kriv... — No, priznam, tega pa niti jaz ne razumem, pa vi?

Prebivalcem Brestanice pa bi svetovalo, naj se nikar ne podajajo tako v mraku preko Sutne. Namreč, po tej ulici del občinske poti ni zavarovan, pa bi se lahko preuklenili v kantonsko ulico, kajti na drogih že zdavnaj ni žarnic. No, pa so mi na Komunalni občini, da bodo takoj dali žarnice na drog poleg Zastavke hise. Tako je prav: čemu pa ne, saj niso tako drage!

Se marsikaj bi vam rad povedal, pa se me je lotila zasavska gripa. Veste, ta je mnogo hujša kot azijska. Azijsko preganja z antibiotiki, zasavska pa s konjakom in 70% slivovko. Zdar pa sem zvedel, da želijo imeti podobno gripo tudi drugod po svetu. Zatorej »šnoskokuhi«, pozori! Več bo šnospa, manj bo gripe...

Z ZASEDANJA DELAVSKEGA SVETA NA SENOVSKEM RUDNIKU

Več vrst debelega premoga!

Pod predsedstvom tov. Jožeta Kneza je pred nedavnim sejem sedel delavski svet senovskega rudnika. Tudi to pot so na zasedanju temeljito pregledali dosežke in storitve v prejšnjih mesecih in ugotovili, da je kolektiv rudnika do meseca avgusta predviden proizvodni plan prekoratil in dosega že 73% letnega načrta. Govornik so nadalje o bližnjih volitvah v občinski ljudski odbor in zbor proizvajalcev in postavili potrebne komisije za predvolilno delo.

Člani delavskega sveta so se to kar seznanili z dosežanim delom o analitičnem ocenjevanju delovnih mest v podjetju. O težavah in o obsegu dela, ki ga treba to opravilo je govoril glavni inženir rudnika Anton Koželj.

Ker narašča povpraševanje po premogu, zlasti po debelejših vrstah, katerih odstotek je bil v skupnem sortimentu premoga precej nižji kot pričakovano, so na zasedanju sklenili storiti vse potrebno, da se pridobi čimveč debelega premoga, kar se na trgu tudi bolje prodaja. Iz finančnega poročila podjetja je povzeto, da v podjetju pravno gospodarijo in da je skrb za varčevanje vidnejša iz meseca v mesec.

Prav tako razveseljuje, da se na prejšnjih zasedanjih sprejeti sklepi zelo uspešno izvajajo. Namreč, da je treba člane delavskega sveta in tudi kolektiv v bodoče natančneje in pravočasno obveščati o gradivu, ki bo prišlo na dnevni red zasedanja delavskega sveta. Tako so člani delavskega sveta že pred tem zasedanjem dobili vse potrebne material v pregled in proučitev. To gradivo bodo člani delavskega sveta dobivali pravočasno tudi v prihodnje, kar bo znatno pripomoglo k izpopolnitvi razpravi o določenih vprašanih in k boljšim sklepom za bodoče delo.

Na predlog upravnega odbora

Zagorje za praznovanje obletnice oktobrske revolucije

Pred dnevi so se sešli predstavniki občinskega odbora SZDL in občinskega komiteja ZK, in se podrobno pomenili o praznovanju 40. obletnice oktobrske revolucije.

V dneh pred obletnico bodo imeli delavski svet zagorskih podjetij slovesna zasedanja, na katerih bodo obudili spomin na velike dni oktobrske revolucije. Podobna zasedanja bodo imela tudi vsa ostala majša zagorska podjetja in ustanove.

Da pa bi tudi po zagorskih vaseh dostojno počastili ta veliki dogodek, je bilo domueno, da bodo proslave po vaseh organizirali vsaki odbori SZDL skupno z ostalimi množičnimi organizacijami in društvi.

Razen tega bodo bržčas zagorske »Svobode« pripravile

kratek kulturni program, s katerim bodo počastili 40. obletnico revolucije.

Omembe vreden je še predlog, naj bi na skupno slavnostno sejo občin, odbora SZDL in občinskega komiteja ZK povabili tudi udeležence oktobrske revolucije iz Zagorja. V Zagorju namreč še živi devet aktivnih udeležencev revolucije, ki bodo na seji pripovedovali svoje vtise iz oktobrskih dogodkov.

Otvoritev pom. šolskega poslopja v Zagorju

Novo pomožno šolsko poslopje je pri osnovni šoli so odprli z majhnim zamudo. Tako so v tem šolskem okolišču začeli postopoma izvajati reformo obveznega šolstva. Pomankanje šolskih prostorov je bilo na šoli precejšnje. Čeprav bi šolske reforme še ne pričeli izvajati, bi na šoli manjkali dve učilnici. V prostorih osnovne šole Zagorje gostuje namreč že daljša vajenska šola raznih strok. Letos bi bil zato pouk verjetno že v treh izmenah, to pa ne bi najbolje vplivalo na učence in šolski uspeh. Svet za šolstvo in občinski ljudski odbor Zagorje sta sprevidela nujnost gradnje novega pomožnega poslopja. Tako je bilo v rekordnem času dveh mesecev to pomožno šolsko poslopje dograjeno.

Ze precej časa pred napovedano uro se je zbral v osnovni šoli precej učencev. Ko je iz otroških grl zadonela pionirska himna, so prav vsi uhitili. Blizal se je slovesen dogodek. Spregovoril je upravitelj osnovne šole Zagorje, tov. France Klun. Posegel je v zgodovino predpriprave Jugoslavije, ko so bili načrti za novo šolo že zgotovljeni, z delom pa še niso začeli. Dograditev pomožnega šolskega poslopja je precejšnjo njega pomena in predstavlja pomembno pridobitev osnovne šole Zagorje, vendar njegova gradnja ne sme odložiti gradnje nove osnovne šole, ki jo Zagorje potrebuje. Gradbeno delavnost v šolskem okolišču je precejšnja in bo že v prihodnjem šolskem letu postalo šolsko poslopje premahno. Zato je nujno potrebno začeti z gradnjo nove šole, s čimer bo tudi vprašanje rešeno za 50 let.

(ma)

USTANOVITEV TURISTIČNEGA DRUŠTVA NA POLSKNIKU. Prejšnjo nedeljo so tudi na Polniku, pri nastajajočem turističnem društvu, ustanovili turistično društvo. Ustanovnega obnega zbora se je med drugimi udeležili tudi organizacijski sekretar turističnega društva, tov. J. K. Navzoči so razpravljali o ureditvi kraja, o izboljšavi prometnih zvez, o nujnosti gradnje zasavske ceste od Zagorja do Savca. Sklenili so, da bodo izboljšali gostišča in uredili turistično postojanko na Ostrcu. Za prvega predsednika Turističnega društva na Polniku so izvolili tov. Franca Jermana.

Moški pevski zbor društva »Probruda«. Slika od leta 1929. Zagorska godba na pihala je imela pred dnevi svoj letni občni zbor. Udeležili so se ga vsi godbeniki. Na sliki: del godbe in mešani pevski zbor Topliške »Svobode«.

RAZŠIRJENA SEJA OBČINSKEGA KOMITEJA LMS HRASTNIK JE DALA

Nove pobude za delo

Prejšnjo nedeljo so se voditelji mladine v hrastniški občini zbrali na zasedanju, in sicer tokrat na Turju. Udeležba je bila dobra, saj so prišli na sejo člani sekretariata vseh osnovnih organizacij mladine. Ugotovili pa so morali, da se od vseh povabljenih predstavnikov ni zasedanja udeležil nobeden, kar da misliti, da mladinsko organizacijo podcenjujejo.

Delegati, ki so se udeležili VI. kongresa LMS v Celju, so najprej poročali o delu in za-

ključnih kongresa. Svoje poročila so predvsem aplicirali na hrastniške prilike. V razpravi, ki je sledila, je sodelovalo precejšnje število navzočih, ki so obravnavali vprašanja, s katerimi se mladinska organizacija ukvarja. Sklepi, ki so bili po tej razpravi sprejeti, so pomembni, tako na primer, da je treba sklicati sestanke s mladimi komunisti, mladimi izobraženci, mladimi volivci, opozoriti je treba osnovne organizacije ZK, naj z novopristežimi člani več delajo, prenehati je treba nadalje s klubštvom, ki ga posamezni člani ZK podpirajo itd. itd.

Nadalje so obravnavali vprašanje dela s pionirji, razpravljali o proslavi 33. obletnice SKOJ in 40-letnice oktobrske revolucije. Ob zaključku pa so razpisali tekmovalje med osnovnimi mladinskimi organizacijami v počastitev VII. kongresa ZKJ. Tekmovalje bo trajalo do 29. novembra t. l., tri najboljše organizacije pa bodo nagradene.

Trdimmo lahko, da je bila to ena izmed najboljših sej občinskega komiteja LMS Hrastnik in da so mladi voditelji dobili na tem zasedanju nove pobude za uspešno nadaljnje delo mladinskih organizacij.

TO IN ONO IZ ZAGORJA

POČENITEV ZIVIL PRI »PO-TRONJNJE«. Trgovsko podjetje »Potonje« v Zagorju je v svojem poslovanju našlo cene moke, masti in olju. Tako prodaja podjetje sedaj olje po 290 dinov (prej 285 din), kilogram olja po 320 din (prej 325 din), kilogram masti 120 din (prej 125 din), kilogram OG moke 72 din (prej 72 din), in moko št. 2 po 72 din (prej 72 din). Želimo samo, da bi tudi ostale prodajalne sledile zgledu »Potonje«.

DIVJI PRASIČI V TIRNI IN MEDVED V POLSKNIKU. — V Tirni in okolici so prejšnji teden napravili divji prašič precej škodo. Uničili so tudi dosti koruze. V okolici Polpnika pa se je pojavil medved. Bilo je že več primerov, ko se je medved približal kmetovalcem na polju. Nekaj ljudi je moralo zvečer bežati, ker se je nenadoma pojavil pred njimi kosmatinec.

Naši gasilci v Varšavi

Kakor smo že poročali, je Gasilsko društvo Trbovlje-mesto pred nedavnim praznovalo 70-letnico svojega dela. Te slovesnosti se je nameraval udeležiti tudi predsednik Gasilske zveze Slovenije, kar pa mu ni bilo mogoče, ker je tov. M. Haco vodil 13-člansko gasilsko delegacijo na mednarodni gasilski kongres v Varšavi. Tega kongresa so se udeležili delegati 21 evropskih držav. Kot opazovalci so prišli na kongres tudi Rusi, Korejci in Mongoli. Spotoma so naši delegati obiskali tudi gasilce v Budimpešti, ki so jih zelo lepo sprejeli in jim tudi razkazali gasilski muzej, ki je eden izmed najbogatejših in tudi lepo urejen. Ko smo jih vprašali, kako je bilo med oktobrskimi dogodki, so nam neprisiljeno odgovorili: »Reševali smo ljudi — na drugo pa nismo gledali.« Ko so budimpeštanski gasilci naše pospremlili na železniško postajo, so izrazili željo, da bi se z nami kot sosedi še radi srečali in se pogovorili o raznih gasilskih vprašanjih in delu.

Tako smo se odpeljali dalje. Bilal smo se Varšavi. Že od daleč smo opazili impozantno

visoko stavbo — Dom kulture. Naše gasilce je presenetilo, kako dobro poznajo Poljski spopadarski in kulturni zgodovino svoje domovine.

Kongres je bil v Domu kulture, kjer je bilo prostora za 4.000 delegatov. Tu so gasilskim odposlancem vseh držav priradili spored poljskih pesmi in svojih narodnih plesov. Na kongresu so delegati v raznih komitajh razpravljali o varnostnih napravah, in to v rudnikih, na ladajah itd. Na koncu kongresnih dni je avstrijski delegat prebral gasilsko resolucijo s prispombo jugoslovanske delegacije o nujnosti prepovedi atomskega orožja. Resolucijo so vsi z aplavzom sprejeli.

Za leto 1958 je bilo določeno da bo mednarodni gasilski kongres v Londonu. Predsednika mednarodne gasilske zveze, polkovnika Morella, so povabili v Moskvo, ker se bodo tudi gasilci v Sovjetski zvezi vključili v mednarodno gasilsko organizacijo. — Na koncu, ko so se naši delegati poslovljali, so jih Poljski iz Poznanja in Gdnje, češki gasilci in celo delegati iz Sirije povabili, naj jih obiščejo.

F. G.

Zasavsko pismo

● BREŽICE — Tu je bila v nedeljo, 22. septembra slovesno odprta razstava »Hrvaško-slovenski kmetiči upor 1973«, ki je naletela med prebivalstvom Posavja in sosednih hrvaških krajev na veliko zanimanje.

Razstavo je dojel obiskalo še več sto ljudi, vsak dan pa prihajajo na ogled nove skupine iz raznih krajev in šol. Brez skrbni lahko pričakujemo, da bo razstava, ki bo zaključena 31. t. m., dosegla svoj namen — približati to zanimivo poglavje naše zgodovine kar najširšemu krogu ljudi.

Zasavski muzej je v tem času doživel nekaj pomembnih obiskov. Prvi dan je iz Beograda prisel direktor vojnega muzeja, polkovnik Idris Čajnič, iz Zagreba profesor inštituta za hrvaško zgodovino dr. Nada Klaič, iz Ljubljane profesor inštituta za slovensko zgodovino dr. Bogo Grafenauer, pred kratkim pa je razstavo obiskal tudi okrajni sekretar ZKS Trbovlje, Viktor Kovac, in predsednik OLO Trbovlje, Tine Gosak.

● HMEJL V POSAVJU? — Svočlani se v Posavju že stale hmejve in to je rasel hmej. Danes o tej domeni industrijski rastlini ni sledu na niti enem kmečkem gospodarstvu. Zakaj? Vzroki opustitve gojenja hmeja so začeli zanimati ljudi iz kmetijske poslovne proizvajalce v Brežicah, ki so doleže že ugotovili, da klimatske razmere ustrezajo, menijo pa, da bi bila po večini primerna tudi zemlja. Glavni paralizator naj bi potem bil takratni slab odkup tega pridelka.

Ce bi prišlo do ponovnega pridelovanja hmeja, bi bil to vsakekor pomemben korak naprej v posavskem kmetijstvu. Sicer pa so strokovnjaki KPPZ iz Brežic tudi drugače v živahnem delu za dobro našega kmetijstva.

Pravkar pripravljajo elaborate za obnovo plantažnih nasadov jablan, breskev in hrsk in okoli 50 hektarjih hmeja v Mokricah, vinogradniško posetje KPPZ v Pčelcah bo uredilo nasad marelic in nadaljevalo z obnovo vinorodnih površin, na bodočem posvetu v Lokali pa nameravajo pripraviti intenziven nasad jablan, ki bo obsegal 19 ha zemljišča. Velikega pomena je molzna kontrola, ki jo sedaj opravlja že mnogo posavskih kmečkih združenj, pred kratkim pa sta jo uvedli tudi KZ Dobova in KZ Kapele.

Merjenje kaže, da mlečnost počasi raste. Sedaj letno namozajo 1.300 litrov mleka. Kmetijska poslovna proizvajalca zveza si prizadeva na temu čim bolj razširiti umetno osemenjevanje živine. Lepi uspehi na tem področju so bili doslej doseženi zlasti v občinah Brežice in Senovo. Tako povprečje tuku tu so si naši kmetijarji natančno umetno opilete 5.900 glav živine.

Dvigriti hočejo tudi krmini pridelek, ki je v Posavju še vedno slab. Končno pripravljajo še elaborate za preureditev okoli 300 ha vaških gmajn.

● VINSKA RAZSTAVA — 28. oktober je občinski praznik Brežic. Tega dne 1941. leta je bila v teh krajih ustanovljena prva brežiška četa.

Letoključne slovesnosti se bodo začele že 28. oktobra in bodo vse do glavnega dne, ko bo slavnostna seja ljudskega odbora brežiške občine v veliki dvorani prosvetnega doma.

V mestu in po okoliških krajih bodo pripravili za ta čas razne kulturne in športne prireditve, med drugim koncert domaćih zborov ter orkestror, razstavo naše knjige in del akademsko slikarja Franja Slipoviča, tradicionalne moto dirke, izvozno podjetje »Vino-Brežice« pa bo skupno z ostalimi vinskimi združenji občine priradilo vinsko razstavo.

V počastitev brežiškega praznika bo izšel tudi skrbno pripravljen in težko pričakovani zbornik »Posavje«.

● O OBISKU V LADJEDELNICI — Prva skupina članov delovnega kolektiva splošne kovinarske zadrage iz Vidma - Krškega je obiskala ladjedelnico »S. maj« na Reki, a katero imajo tesne poslovne stike. Tu so si naši kovinjarji natančno ogledali obrate velike ladijske tovarne.

Resko ladjedelnico bodo sčasoma obiskali vsi delavci kovinarske zadrage.

Hmelj v Zasavju?

Na posvetovanju, ki je bilo pretekli teden v Zalu, so zastopniki Glavne zadrzne zveze in okrajnih zadrznih zvez sklenili, da se hmelj kot najbolj donosna rastlina v poljedelstvu razširi tudi na področje izven Savinjske doline. Upoštevajoč to, da se je savinjski hmelj po svoji kakovosti močno uveljavil na svetovnem tržišču, so dani s tem vsi pogoji, da Slovenija izvažajo v bodoče to »zeleno zlato« v mnogo večjih količinah.

Glede na to, da obstajajo v zgornjem delu okraja enaki pogoji kot v Savinjski dolini, bi bilo tako mogoče že v nekaj letih posaditi s hmeljem najmanj 100 ha njivskih površin. Po vsej verjetnosti bi bilo za gojitev te kulture najprimernejše obsevnost področje od Radeč do Brestanice ter dolina Mirne. Pa tudi drugod bi se našle primerne površine, glavno je pač, da je zemlja dovolj sloboda in zračna in da ima primerno količino vlage.

Prav bi bilo, da zadrzne skupnosti v okviru kmetijskih zadrug bodi podrobno razpravljajo o nakazani možnosti gojitve hmelja tudi pri nas. Nedvomno je, da se bo z uvedbo te kulture znatno povečal dohodek iz poljedelstva, s tem pa se izboljšal tudi materialni položaj našega kmeta.

-1-

RADESKA MLADINA O SVOJEM DELU IN USPEHIH

Vsi so pričakovali, da bo delo mladinskih organizacij po končanem enomesečnem tekmovanju in po izredni delavnosti v zadnjem času pomehalo. Toga zgodilo se je nasprotno: delo gre z nezmajljivim elanom naprej. Po osnovnih organizacijah imajo se nadalje predavanja in debatte večere. Markistični krožek v Radeški mladini deluje zelo aktivno. V Radeški mladini deluje zelo aktivno. V Radeški mladini deluje zelo aktivno.

Na zadnji seji občinskega komiteja LMS, ki je bila kvalitativno ena od najboljših, so pripravili tudi osnutek delovnega programa za tekmovanje v počastitev VII. kongresa ZKS. Posledica iz najbolj aktivnih sestavljenega komiteja, pa bo dokončno sestavila skupni tekmovalni načrt mladine za celotno področje občine. V Radeški mladini deluje zelo aktivno. V Radeški mladini deluje zelo aktivno.

Posebno skrb posvetujejo mladinci predvideni delavnosti. Nekateri člani občinskega komiteja LMS so v povezavi z občinskim odborom SZDL sami izvedli uspešne zbirne volitve v mnogih vaseh. Ljudje na vasi so bili zelo zadovoljni in so po končanih zbirnih volitvah, da si še želijo obiska mladih aktivistov. Na kandidatih listah za novi občinski ljudski odbor se med drugim tudi 12 mladih ljudi. Mladina v radeški občini pričakuje, da bodo nekateri izmed njih pravi gotovi izvolitvi.

Mladina v Tovarni papirja se zelo živahno pripravila na bližnje volitve v zbor proizvajalcev v občini. Pričakovati je, da bodo mladi ljudje tudi kandidirali in da bodo nekateri izmed njih izvoljeni.

Rešitev nagradne uganke iz 39. številke

Pravilna rešitev nagradne uganke, ki smo jo priobčili v 39. številki našega tednika, se glasi: SLOVENSKA ZASTAVA. Zreba je prisloil prvi nagrado Mila SPAN, učenki osnovne šole na Lokah, pošta Zagorje ob Savi — drugo nagrado pa Anica DOLINSKE, učenki 4. razreda osnovne šole v Podkumu, pošta Podkum. Oba bomo knjižno darilo poslali po pošti.

Ostali rešitelji uganke, ki jim zreb ni bil naklonjen, za njihovo pošto in pozdrave, prišrna hvala.

Uredništvo.

Nova nagradna iskalnica za pionirje

V naslednjih treh stavkih naj naši pionirji poiščejo ime treh znanih zverj:

Vol, krava in tele so domače živali. Medve danes še nista ni jedli, ker sva zamudili kosilo. Le v slogi je moč, beremo večkrat, in res je tako.

Rešitve iskalnice nam prinesite ali pa pošljite po pošti do nedelje, 13. oktobra opoldne. Za pravilno rešitev imamo pripravljeni 2 lepi knjižni nagradi, ki ju bomo podelili po odločitvi žreba.

Pri odgovoru ne pozabite poleg svojega imena in priimka tudi razred šole, ki jo obiskujete, nadalje pošto in kraj, kjer ste doma.

Vsem pionirjem lepe pozdrave!

Uredništvo.

VABILO NA ZASEDANJE OLO TRBOVLJE

DNEVNI RED:

1. Razpravljanje in sklepanje o načrtu odloka o spremembi statuta okraja Trbovlje.
2. Razpravljanje in sklepanje o načrtu odločbe o dopolnitvi odločbe o notranji organizaciji upravnih organov, njihovem področju in sistemizaciji delovnih mest okrajnega ljudskega odbora.
3. Razpravljanje in sklepanje o načrtu odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o dopolnitvi plač in položajnih dodatkih uslužbenec okrajnega ljudskega odbora in njegovih predračunskih zavodov.
4. Razpravljanje in sklepanje o načrtu odloka o razveljavitvi odloka o sečnjah dreves, ki rastejo zunaj gozda.
5. Razpravljanje in sklepanje o načrtu sklepa o potrditvi odločbe OBLO Videm-Krško o prenehanju gospodarske organizacije »Restavracija pri Celovcu«.
6. Razpravljanje in sklepanje o načrtu sklepa o soglasju odloka OBLO Trbovlje o upejavi dnevnice za uradna potovanja v mejo občine.
7. Razpravljanje in sklepanje o načrtu sklepa o potrditvi predloženega sklopa za kadre okrajnega ljudskega odbora Trbovlje za leto 1957.
8. Razpravljanje in sklepanje o načrtu sklepa o programu uporabe srestev sklada za gospodarske kadre okrajnega ljudskega odbora Trbovlje za leto 1958 do 1962.
9. Razpravljanje in sklepanje o načrtu sklepa o soglasju odloka:
 - a) OBLO Senovo, s katerim je predpisan občinski prometni davek na prodajo alkoholnih pijač na drobno po stopnji 10 odstotkov.
 - b) OBLO Videm-Krško, s katerim je predpisan občinski prometni davek na prodajo alkoholnih pijač na drobno po stopnji 10 odstotkov.
10. Razpravljanje in sklepanje o načrtu sklepa o potrebi sklepa skupščine okrajnega zbora za socialno zavarovanje o dopolnitvi plač uslužbenec okrajnega zbora za socialno zavarovanje.

ZA SEJO OKRAJNEGA ZBORA

1. Razpravljanje in sklepanje o načrtu odločbe o rešitvi pritožbe Jožeta Janežiča zoper odločbo o nastavitvi.

ZA SKUPNO SEJO

1. Razpravljanje in sklepanje o načrtu sklepa o imenovanju finančnega inšpektorja.

ČRNA ROKA

51.

52.

53.

54.

55.

56.

57.

58.

59.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

66.

67.

68.

69.

70.

71.

72.

73.

74.

75.

76.

77.

Pozor! OBVESTILO Pozor!

Sporočamo, da smo s 1. oktobrom t. l. prevzeli bivšo delavnico FRANCA GUČKA v Trbovljah II (za Spancem), kjer bomo opravljali vsa kovinarska uslužnostna dela, to so ključavnice in mehanika dela, generalna in manjša popravila koles itd. Dela sprejemamo direktno v bivši delavnici Franca Gučka.

Prevzemamo tudi galvanizacijska dela, in to: nikljanje, kromiranje bakrenje, itd.

Posebno opozarjamo ustanove, podjetja in hišne sveče, da izvršujemo zgoraj opisana dela po zelo zmernih cenah.

Priporočila se

»MEHANIKA«, TRBOVLJE

Nezgode v zagorski občini

1. Franc Ljublj, rojen 1924 — ušel se je na stopalo desne noge. 2. Jože Eberl, rojen 1924 — utrčila se je pločja jabolčnice in mu padla na nogo. 3. Franc Leben, rojen 1924 — ušel se je v križu. 4. Ladislav Praznik, rojen 1928 — pri izkopavanju cesti, ga je nekdo zadel s pločjo. 5. Albin Pavlič, rojen 1932 — s krampom se je udaril v desno nogo. 6. Valentin Hribar, rojen 1913 — pri spravljanju lesa se je udaril na nogo. 7. Martin Koel, rojen 1914 — kos jabolčnice mu je padel na glavo in nogo. 8. Peter Grač, rojen 1930 — pri dviganju vozčka ga je uščinilo v levo ramo. 9. Slavko Grošelj, rojen 1938 — železo ga je opazilo po nogi. 10. Alojz Brvar, rojen 1924 — premož mu je poškodoval lopatico desne rame. 11. Rudi Medved, rojen 1924 — vžgal se je v levo roko. 12. Leopold Zore, rojen 1933 — zvil si je levo nogo. 13. Jože Drobne, rojen 1931 — padel je in se udaril na obraz. 14. Jože Kosač, rojen 1920 — drobce cendra mu je odletel v oko in se mu zapel v šarenico. 15. Franc Prosen, rojen 1920 — s sekirjo si je pokodoval tri prste na levi roki. 16. Anton Erminio, rojen 1920 — pri nakladanju premoga iz spalnika ga je izvzod udaril po nosu. 17. Milan Kartelj, rojen 1932 — pri menjavanju žarnice prišel med odbijale lokomotive. 18. Ivan Dobnik, rojen 1931 — ko je dvigal vozček, ga je ta prišel na srednje desno roko. 19. Ilma Rupnik, rojena 1925, zaposlena v pošti, udarila se je pri dvigovanju tovora. 20. Blaž Kosič, rojen 1921, uslužbenec pri upravi komunalnih ustanov — pri prenašanju ometa po stopnicah se je udaril v pravo nogo. 21. Anton Feršar, rojen 1933 — zaplen pri nadzorništvi proke — na poti iz službe je padel s kolesa.

8.05 Jutrani divertimento: 9.00 Rendez-vous na Eifflovem stolpu; 11.05 Radijska šola za srednje stopnje — France Slikan; 13.15 Zgodbe iz slovenskega ljudstva; 13.30 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 13.40 Goče Dežev; 13.45 Listi iz domače književnosti — France Bevk; 13.50 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 14.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 14.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 14.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 14.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 14.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 14.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 15.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 15.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 15.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 15.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 15.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 15.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 16.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 16.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 16.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 16.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 16.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 16.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 17.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 17.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 17.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 17.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 17.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 17.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 18.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 18.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 18.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 18.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 18.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 18.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 19.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 19.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 19.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 19.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 19.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 19.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 20.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 20.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 20.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 20.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 20.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 20.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 21.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 21.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 21.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 21.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 21.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 21.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 22.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 22.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 22.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 22.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 22.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 22.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 23.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 23.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 23.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 23.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 23.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 23.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 24.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 24.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 24.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 24.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 24.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 24.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 25.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 25.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 25.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 25.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 25.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 25.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 26.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 26.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 26.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 26.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 26.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 26.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 27.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 27.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 27.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 27.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 27.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 27.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 28.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 28.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 28.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 28.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 28.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 28.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 29.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 29.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 29.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 29.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 29.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 29.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 30.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 30.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 30.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 30.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 30.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 30.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 31.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 31.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 31.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 31.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 31.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 31.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 32.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 32.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 32.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 32.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 32.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 32.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 33.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 33.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 33.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 33.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 33.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 33.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 34.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 34.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 34.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 34.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 34.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 34.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 35.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 35.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 35.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 35.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 35.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 35.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 36.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 36.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 36.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 36.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 36.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 36.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 37.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 37.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 37.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 37.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 37.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 37.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 38.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 38.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 38.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 38.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 38.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 38.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 39.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 39.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 39.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 39.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 39.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 39.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 40.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 40.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 40.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 40.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 40.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 40.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 41.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 41.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 41.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 41.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 41.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 41.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 42.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 42.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 42.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 42.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 42.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 42.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 43.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 43.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 43.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 43.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 43.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 43.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 44.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 44.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 44.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 44.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 44.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 44.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 45.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 45.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 45.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 45.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 45.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 45.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 46.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 46.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 46.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 46.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 46.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 46.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 47.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 47.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 47.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 47.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 47.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 47.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 48.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 48.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 48.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 48.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 48.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 48.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 49.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 49.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 49.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 49.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 49.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 49.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 50.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 50.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 50.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 50.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 50.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 50.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 51.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 51.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 51.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 51.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 51.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 51.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 52.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 52.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 52.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 52.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 52.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 52.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 53.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 53.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 53.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 53.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 53.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 53.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 54.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 54.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 54.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 54.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 54.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 54.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 55.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 55.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 55.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 55.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 55.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 55.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 56.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 56.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 56.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 56.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 56.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 56.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 57.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 57.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 57.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 57.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 57.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 57.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 58.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 58.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 58.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 58.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 58.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 58.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 59.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 59.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 59.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 59.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 59.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 59.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 60.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 60.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 60.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 60.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 60.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 60.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 61.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 61.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 61.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 61.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 61.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 61.55 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 62.05 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 62.15 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 62.25 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 62.35 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 62.45 Radijska šola za višje stopnje — Mirko Arsen; 62.55 Radijska šola za viš

FLORENTINA

XX. NAD.

»JAZ NISEM IZDAJALEC«

Ralf ni čakal. Odločil se je priti na cilj po direktni, krajši poti. Misli je na Cherve, ki je sedel v specialnem zaporu Abwehra, povsem ločen od zunanjega sveta. Misli je na Cherve, ki je v tem hipu čakal na svojo usodo.

Pustil je Chervea tri, štiri dni v miru. To naj bi ga zlozilo. Zavedal pa je, da naj ga feldpolicija neče in dan zaslusuje. Vendar je bilo tudi to zaman. Cherve ni spregovoril niti besedice. Kot da bi onemel. Petega dne je odšel v njegovo celico Ralf.

Cherve je sedel na svoji postelji in topo gledal v tla. Tu pa tam je skozi rešetko celicih okna posijal kak sončni žarek in ponudil pramen svetlobe.

Ko je Ralf prestopil prag celice, ga je Cherve pogledal tako zaprepaščeno, da ni spravi glasu iz sebe. Potem si je z roko pomel čelo in oči in zdelo se je, kot da bi hotel odstraniti z oči senco...

— Majhno iznenadenje, kapetan Cherve, ali ne?

— Vi... Vi ste torej od Abwehra — je izjavil Cherve, kot da ne bi veroval svojim besedam...

— Da, kapetan, pred vami mi tega ni treba skrivati. Igra je končana.

Cherve je sklonil glavo. Zdaj mu je postalo vse jasno. Sofer, ki bi ga moral prepejati do Lilla, je bil pravzaprav agent Abwehra. To pomeni, da je bila cela zadeva dobro pripravljena igra! Od tedaj, ko so ga spustili iz vojaškega zapora, pa dostoj.

— Kaj je a Florentino? V istem trenutku že je bilo Cherveu žal...

— Vidite, končno nam je uspelo vloviti tudi Florentino — odgovori Ralf. Ralf v nobenem primeru ni hotel povedati Cherveu dvojno igr Florentine.

— Kot vidite, dragi kapetan, tudi tako večša vohunka, kot je Florentina, mora nekoč pasti v zanko. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi z ostalimi vašimi prijatelji.

Cherve pobledi in se udari s pestjo po čelu. Podoba je bila, da šele sedaj spoznava katastrofo, ki ji ne more predvideti končnih posledic.

On ujet, Florentina ujeta. — Verjetno so ujeli tudi ostali: polkovnik Zoren, major Ther in kapetan Jocksen. Potem je nemara le še vprašanje časa, ko bo celokupna organizacija razbita in uničena.

Ralf prepusti Chervea svojim mislim. Dal mu je nekoliko časa, da bi ga povsem uničil. Potem, ko se je Belgijec nekoliko pomiril, mu Ralf nudi tobačnico:

— Prizgite eno, kapetan Cherve. Tokrat smo vas prehiteli. Morda bo drugič drugače.

— Ta »drugič« zame ne pride več v poštev! — odgovori Cherve in mirno odbije ponudeno cigareto.

— A čemu ne bi...

— Dobro vem, kaj me čeka, gospod.

— Morda bi se lahko nekoliko pomenila, gospod Cherve.

Belgijec je pogledal Ralfa s tolikšnim sovražstvom, da je Ralf za hip onemel. Cherve pa je vedel, na kaj misli Ralf.

— Gospod! Ne vem, kdo ste vi, in me končno niti ne zanima. Vem samo to, da sem belgijski oficir in ne bom prosil za kakršnokoli milost ali morda celo za življenje! Ničesar ne zahtevam od vas in ničesar ne boste dobili! Ralf zgane z rameni.

— Dragi moj kapetan, tudi jaz sem oficir. Nisem prišel sem, da vas zaslišujem, marveč zato, da govorim kot oficir z oficirjem. Da z vami resno govorim v vaši lastno korist. Nad, sledi.

Ponarejeni funti

V ROKAH AGENTOV SCOTLAND YARDA — PO DOLGOTRAJNEM IN NAPORNEM ZASLEDovanju SE JE POLICIJI KONČNO POSREČILO NAJTI DELAVNICO, KJER SO PONAREJALI PETFUNTNE BANKOVCE — ANGLEZI PRAVIJO, DA SE KAJ PODOBNEGA SE NI PRIPETILO V ZGODOVINI ANGLEŠKE KRIMINALISTIKE

Agenti Scotland Yarde so po svojo prvo »krožno« potovanje. Neki strokovnjak Scotland Yarde je povedal, da v svoji dolgoletni praksi še ni videl takega dobro ponarejenih funtov. Zanimivo je najbolj to, da so bili ponarejeni funti tako po-

dobni pravim, da jih je zelo težko razlikovati. Bili so celo boljše kakovosti, ki jih je za časa vojne izdelala nacistična Nemčija na posebno povelje Hitlerja, da bi zamajali angleško gospodarstvo. Nekaj funtov pa je navzlic temu že prodrlo v poslovne kroge, kajti strokovnjak Scotland Yarde je izjavil, da so jih sprejele celo nekatere angleške banke, ki imajo zelo večje strokovnjake.

Angleška policija je našla prvo sled o falsifikatorjih na nekem pasji tekmi. V tem času so bili agenti Scotland Yarde oboroženi, da krozi veliko število bankovcev po pet funtov — do celih novih. Sled je pokazala na nekoga falsifikatorja, ki je imel navado, da v večjih trgovinah plačuje z bankovci po pet funtov. Agenti so šli na delo in kmalu so ga aretirali. Mož je takoj priznal, da je eden izmed falsifikatorjev. Kmalu zatem so ujeli tudi drugega ponarejevalca, vendar policija sodi, da je njihova mreža nemara mnogo bolj razširjena.

Letalstvo v Brežicah

Iz Aero kluba. — Aero klub prav pridno nadaljuje s svojo aktivnostjo. Pred kratkim je končala teoretični pouk spetnove skupina padalcev, prejšnjo nedeljo pa so le-ti izvedli dvajset skokov, ki so bili vsi popolnoma uspešni in brez najmanj-

ših nezdov. Posebno posnemamo vredno je to, da so bila med padalci tudi tri dekleta. Vredno je omeniti, da so vsi skakali iz šolskega dvosedežnega letala, za kar je vsakokrat potreba več poguma kot za skok iz transportnega letala. M. P.

Kristina Perkopec iz Brežic pred prvim skokom s padalom.

Od vsepovsod

Garderoba pod milim nebom

Policija v Eekendorfu v Zahodni Nemčiji je našla za nekim grmom izven mesta žensko perilo in obleko. Cigari so ti predmeti? Prva misel je bila, da so na tem kraju ali v neposredni bližini neznanec izvršil nasilje nad neko žensko. Toda, kje je truplo? Policija ga je dolgo iskala, vendar brez uspeha. Kasneje so ugotovili, da ga niso našli zaradi tega, ker je oseba — lastnica perila in oble-

ke — še danes živa in zdrava. To je neka nadebuda deklica, ki je na skrivaj hodila na ples, ker pa se ni mogla oblačiti doma, si je poiskala garderobo kar pod milim nebom.

Neplisni podpis

To je kajpak mogoče samo v Ameriki! Ko je banka v Roonu dobila v roke neki ček za

izplačilo, je blagajnik takoj poklical policijo. Podpis je bil tako sumljiv, a vsota na čeku tako visoka, da se prvo ni ujemelo z drugim. Toda policija je ugotovila, da je ček lastnoročno podpisal milijonar Kenny Colhoun, ki je med drugim neplisni. Milijonar je imel navado, da je dal svoje ček podpisati kakšnemu natakariju. To-

Politični mozaik

POSTA ZA HITLERJA

V zahodnonemških časnikih beremo:

Se danes so na svetu ljudje, ki pišejo pisma ne le Hitlerju, marveč tudi Göringu in celo Goebelsu. Ta pisma so adresirana na Berlin.

Kaj se dogaja s takimi pismi? Kot pravijo, se na berlinski pošti na taka pisma napišejo besedice — Nepoznan! Navadno pisma vračajo pošiljateljem, če so znani, v drugem primeru pa jih uničujejo. Škoda! Zanimivo bi bilo svedeti za vsebino...

SING MAN RI PREGANJA AMERICANE

Stari predsednik, pravzaprav diktator Južne Koreje, je spet zaigral na svoje stare viže. Starec je namreč izjavil, da želi, da bi se Američani odstranili iz Južne Koreje, ker: »Če Američani ne želijo vojne s komunisti, nas samo ovirajo. Mi se želimo vojskovati tudi brez njihove pomoči, pa naj zato odidejo, če nam ne marajo pomagati.«

Podoba je, da je Sing Man Ri že več kot senilen. In prav zaradi tega ga Američani nočejo odstraniti...

ADMIRALSKA INFLACIJA

Ce bi se vsi admirali, kolikor jih ima danes Velika Britanija, usedli na neko vojno ladjo, bi se ta ladja zaradi prevelikega tovora potopila.

To je povedal neki poslanec Spodnjega doma, ker se je zgražal nad tolikšnim številom admiralov v času, ko se imperijska morja ožijo...

TRI ALŽIRSKE

Prva: V Alžiru je uvedena nova funkcija. Posebni vojaški uslužbenec odprajo sumljive pakete. Ker je to zelo nevarno, dobivajo 250 frankov dodatka — dnevno...

Druga: V letu dni so alžirski uporniki posekali 12.000 telefonskih drogov in odnesli 10.000 metrov žice.

Tretja: Že tretji teden dvanaest francoskih bataljonov-pionirjev noč in dan napeljuje bodočo žico na alžirskotuniški meji...

Rasisti na pohodu

STRAŠNA EKSPLOZIJA JE ZRUŠILA OSNOVNO SOLO V NASHVILLU (ZDA), V KATERO SO PRED RAZDEJANJEM PRVIC PRIŠLI RAZEN BELIH TUDI ČRNI OTROCI — EKSPLOZIJO STA POVZROČILI DVE SKATLICI DINAMITA — RUŠILNA MOČ DINAMITA JE BILA TOLIKŠNA, DA SO OD STAVBE OSTALE LE ZUNANJE STENE, POŠKODOVANE PA SO BILE TUDI SOSEDNJE HIŠE — ŠKODO CENIJO NAD 500 MILIJONOV DIN — CLOVESKIH ZRTEV NA SREČO NI BILO.

Po prvih rezultatih sodeč, je ta diverzija delo Ku Klux Klana. Policija je zaprla pet članov te rasistične organizacije; dvojico zato, ker sta imela v svojem avtomobilu eksplozivni material, ostalo trojico pa zagledali, ker so se pred napadom posebe »izkazali« pri napadu na avtomobil, v katerem so se vozili črnci.

Direktor šole je takoj po eksploziji izjavil novinarjem, da zdaj ne gre več za segregacijo in integracijo, marveč za resnično banditstvo. Mi smo proti takim banditom. Eksplozija je delo temnih sil, v katero so vmešani mestni in zunanji agitatorji. Aluzija guvernerja Arkansasa Faubesa, ki se je uprl izvajanju zakona o skupnem šolanju belih in črnih otrok, je povsem jasna. Iz Birminghama, v državi Alabama, pa prihajajo vesti, da

je evakuirana Phillipsova šola: 2400 belih študentov je zapustilo šolo, ker so prejeli telefonsko sporočilo, da bo poslopje ob 10. uri minirano. Po evakuaciji je policija preiskala vso šolo, a ni našla eksploziva. Kasneje se je zvedelo, da so bele študente namenoma obvestili, da bodo šolo porušili črnci. Seveda ni težko uganiti, kdo je konstruiral takšno vest.

V mnogih južnih državah ZDA, zlasti pa tam, kjer so začeli izvajati zakon o desegraciji, je zapustilo šole tudi po 70% belih dijakov in študentov. Rasisti ne marajo pustiti svojih otrok v šole, kjer bi morali sedeti skupaj z ljudmi črne polti.

Ni nobenega dvoma, da se v južnih državah ZDA še ne bo

kmalu zjasnilo, kajti ravno te dni slišimo, da so se trije guvernerji južnih držav uprli Eisenhowerju.

Včasih pohlep škodi

Zlikovec je vdrl v kazino zahodnonemškega zunanega ministrstva. Napravil pa je grobo napako, ki ga je veljala svoboda. Ko je že napolnil svojo vrečo z raznimi dobrinami, je stopil še v bife in našel na polici svr. Ker je bil lačen, ga je začel jesti in pustil grizljaj na stolu. Kriminalisti so grizljaj sira seveda našli in ugotovili, da ima mož umetno zobovje. Prav to jim je pomagalo, da so našli tudi lastnika...

Izkopana tisočletja

● V vasi Veliki Obrež pri Brežicah odkrivajo arheologi tri tisoč let staro grobišče ● Zare pripadajo Ilirskim prednikom ● Iri so doma na Balkanu?

Že pred leti je bilo prvič slišati o velikem arheološkem odkritju pri Brežicah, ko so po naključju našli prazgodovinske žare. Posavski muzej iz Brežic je takoj prišel s sistematičnim izkopavanjem, dela pa je vodil docent dr. France Staré. Tudi letos so bila napovedana ponovna izkopavanja, zato sem prvo priložnost, ko sem prišel v Brežice, izkoristil, da malo pogledam, kako dela napredujejo. Žal pa sem bil prepozen, kajti izkopavanja so že pri kraju zaradi bližajočega se jesenskega dežja ali zaradi kredita, ki je pošel, to ne vem. Moral sem se oglasiti v muzeju pri kustosu Stanetu Skalarju, da ne bi ostal popolnoma praznih rok. Tako je z njegovo pomočjo nastala ta malec kabinetna reportaža o ljudeh, ki so živeli pri nas pred tremi tisočletji.

Tu se kaže zgodovina

Poročje od vasi Sela, ki leži vzhodno od Brežic pa vse do obmeje vasi Bigonje, je znano kot bogato arheološko najdišče, saj so tu ostanki ilirske, rimske in poznejše slovanske kulture. Vsi narodi, ki so se preseljevali, so naselili tudi to področje, ki leži ob naravnih trgovskih poti v Savski dolini.

Niso se posebno začudili, ko so leta 1950 pri odkopavanju gramoza v vaškem kamnolomu v Velikem Obrežu našli na prazgodovinski nakit, saj je bilo znano, da so ravno tu že pred vojno izkopali nekaj nakitja. Tega so izročili učiteljsviti, ki pa stvari ni znalo pravilno prepoznati in je vse skupaj izgubilo. Tokrat pa je delovodja v kamnolomu Cvetko prinesel najdene predmete tov. Ška-

larju, takrat še študentu. Ta je o najdišču poročal v arheološkem seminarju Univerze v Ljubljani, kjer so takoj pokazali zanimanje in še tisto leto napravili na terenu prve sonde. Izkopavanja je prevzel v svoji delovni karieri Posavski muzej iz Brežic, strokovno vodstvo pa docent dr. France Staré. Leta 1952 je bilo odkopanih okoli 40 žar, za katere so ugotovili, da so iz zgodnje halštatske dobe in pripadajo prednikom Ilirrov, takrat imenovanim Protoilirrom.

Kje je bilo naselje?

Dosedaj so odkopali okoli 170, ugotovili pa so tudi skrajne meje grobišča, ki se razteza 500 m v dolžino in je 200 m široko. Po dosedanjih gostoti grobov računajo da je vseh grobov okoli 1500. Pri delih za novo progro do Kumrova so brezvestni

delavci uničili okoli 60 žganih grobov in niso o najdbi sporočili muzeju.

Sem so pokopavali umrle približno okoli leta 1200 do 1100 pred našim štetjem. Pripadajoča naselbina je morala biti precej močna. Ker je grobišča vzhodno od naselja, leži verjetno vas na hribčku zahodno od vasi Veliki Obrež. Pri nekem rigolanju so že našli na obdelane kamne, ki bi bili lahko kamniti fundamenti lesenih koč. Zanimivo bi bilo raziskati tudi ta teren, muzej si je to nalogo že postavil, če bo preostalo kaj denarja.

Pojedelci iz bronaste dobe

Davni prebivalci tega ozemlja so bili pojedelci in živinorejci. Arheologi so odkopali tudi sušilno konico, kar dokazuje, da so se Protoiliri ukvarjali s primitivnim lovom in ribolovom. Umrlega so prenesli na pokopališče, kjer so ga z obredom sezgali. Žgano lončeno žaro s pepelom so potem zakopali v zemljo. Verovali so v posmrtno življenje in umrli so prirejali poslovične pojedine, kar sklepamo iz razbitih posod v bližini groba. Pokojnikom so dajali v grob tudi predmete, ki so jih v življenju zelo cenili. Tako so našli izredno lepo in sprotno izdelano okrasje, ga so ženski uhami, prstani, sponke, zapestnice, lasne igle in ovratnice ter nože. Ves ta nakit so za dame tistega

časa izdelali pravi mojstri svoje obrti iz bronu.

Najzanimivejša najdba pa je bronasto sončno kolo, ki simbolizira božanstvo svetlobe in toplote, v katerega so verovali.

V vseh grobovih je nakit približno enake vrednosti, kar zelo jasno kaže na to, da so živeli v praskupnosti, kjer še ni bilo premoženjskih razlik.

Predniki Ilirov so doma na Balkanu

Arheološko najdišče v Velikem Obrežu pa je še posebejno znanstvenega pomena. Razjasnjeno bo namreč vprašanje, od kod so prišli predniki Ilirov. V znanstvenem svetu sta se izoblikovali dve teoriji o prvotni domovini Protoilirrov. Prva trdi, da so iz Slejzije, kjer so se pojavili, prodirali proti jugu v Italijo, druga pa meni, da je njihova pradedovina ravno Italija, od koder so prodirali v srednjo Evropo. Podobno materialno kulturo kot v Velikem Obrežu so našli v Veliki Gorici pri Zagrebu, iz česar sklepajo da sta imeli obe naselbini med sabo trgovinske stike, vezala jih je samo trgovska pot po dolini Save. To grobišče je najzgodnejše grobišče iz halštatske dobe, zato bi na podlagi dejstev utegnili slovanski arheologi dokazati, ga so se Protoiliri najprej pojavili na Balkanu, od koder so potem emigrirali v Italijo.

Borut Plavišnik

OKNO IN UPANJE

Stari Krampič je že tretji dan brezuspešno hodil s svojim pobitim in polomljenim oknom od podjetja do podjetja, od obrtnika do obrtnika.

V »Skatli« so mu rekli: »Prijatelj, obžalujemo, toda mi se ne ukvarjamo s takimi drobnarijami.

V »Stolu« so ga potolažili z napotilom k »Mizi«.

V »Mizi« so bili kratki — »Delamo samo pohištvo.«

Tudi peščica »revnih« obrtnikov je na hitrico opravila z njim. — »Zelo radi, toda nimamo...«

Bil je že pošteno sit vedno istih, prijazno narejenih obrazov in besed, zdavnaj bi že zdrobil tisti piškav okvir in preostale šipe, ko bi ne bilo doma še nekoga...

Možgani so zatrepetali. Odlična misel: »Do Polda, predsednika našega hišnega sveta stopimo. On je mizar. Čudno, hudiča, da se že prej nisem spomnil nanj!«

Polde se je mojstrsko popraskal za ušesi. — »Malenkost, ko bi imel delavnico. Te pa danes naš in noben hišni svet ne premore. In zato bo tudi s popravilom težko. Okno je treba zamenjati...«

»Delavnica hišnega sveta?« je mutirajoče zastokal Krampič. »I, saj res. Madona, to bi bila koristna stvar. Ko bi jo imeli, bi tudi jaz — kljub letom, še kdaj zavihal rokave. Saj veš, v mladosti sem bil odličen klepar.«

Oba sta se razživila. Polde pa je še predsedniško dodal: »O tej naši zamisli smo že seznanili vse pristojne. Vsi nestrpno čakamo in upamo.«

»Vsem« se je zdaj pridružil še penzionist Krampič. Celo njegova žena je navdušena nad to stvarjo. Takrat njemu Tonetu prav gotovo ne bi bilo treba treh dni za eno samo, bogo, polomljeno okno.

-Jak

Fantič-Japonec, ki je zgradil hišico iz samih jabolk

Težek zaslužek

Clevelandska policija je zne-nadila skupino 40 kvartarcev. Mnogi so ušli, 17 pa jih je prišlo v roke žandarjev. Ko so jih pripeljali pred sodnika za prekrške, so morali demonstrirati izgo, pri kateri so jih iznena-dili. To je bila neka španska igra. Ko je sodnik videl, za kaj gre, je izrekel tole salomonsko obsodbo: »Kdor v taki težki igri dobi denar, ga je težko zaslu-diti. To je govori velika kazen, čemu bi še jaz »gnjavil, gospo-din«

Martine Corol se je pustila fotografirati kopalnic...

krat pa se je odločil sam podpisati ček. Banka mu je zdaj prepovedala na tak način manipulirati s svojim bogastvom. Odslej se bo moral podpisovati z odtisom — palca...

Samoobrambna vzgoja

Neki ameriški časnik, ki se ukvarja z vzgojo otrok, je objavil nekoliko razgovorov s starši. Neki oče je bil vprašan: »Ali tepete svoje otroke in, ali sode, da je to koristno?« Oče je odgovoril: »Tepem ga, ali v samoobrambi. Mislim, da je to koristno!«

»Majhno« darilo

Strinjalisteta zahodna Ber-linčanka Margit Koch je pred nekaj meseci napisala pismo predsedniku indijske vlade Nehruju, v katerem ga prosi, naj ji pošlje živga slona. Pred dnevi je prejela Margit odgo-vor. Predsednik indijske vlade obljublja deklici, da ji bo ro-sal slona, vendar pa tega ne more tako storiti, ker to ni tako enostavno.

Ko so v berlinski občini zvedeli o tem pismu, je magi-strat objavil v dnevnem tisku opozorilo naslednje vsebine: Berlinčanom je dobro znano, da je predsednik Nehru zelo ljubezljiv in darežljiv človek. Berlinski otroci se morajo nje-mu zahvaliti, da se lahko igra-jo v berlinskem živalskem vr-tu s slonom »Santi«, ki ga je on podaril. Prav zaradi tega mu ne smejo pisati pisma, v kato-rih prosijo slona zase, ker bi tako darilo prineslo le neugod-nosti družini, ki bi slona dobi-la.